Belediye fırınların tahdidinden vaz geçti; ancak her fırın asrî ve fennî cıhazlarla tekemmüle mecbur edilecek.

Milliyet

Sahip ve Başmuharriri: Siirt Meb'usu MAHMUT

Romanya Bulgar komitecilerinin Dobriceye yaptıkları akınlara mani olunmasını Bulgaristandan istedi.

FIATI 5 KURUŞTUR | 8 inci sene No. 2767 | PAZARTESİ | 23 TEŞRİNİEVVEL 1933 | Tel: { Müdür: 24318, Yazı işleri müdürü: 24319. İdare ve Matbaa: 24310.

Türk-Macar muahedesi 5 sene müddetle uzatıldı

İki memleket arasındaki ticaret mübadelelerini artırmağa en elverişli tedbirleri araştıracak muhtelit bir komisyon tesis edilecek

İtalya ile ticaretimiz, Tuna üzerinden Nakliyat

Her memlekette umumî hayat şartları değişti. Memleketler arasındaki mübadele şartlarının da hususî hükümlere tâbi olması lâzımdır. İtalya ile Türkiye arasında ihtiyaçlarımıza uygun bir ticaret anlaşması hâlâ yapılamadı. Geçen sene başlayan müzakereler kesildi ve bir daha başlamadı. Türkiye, mevcut olan vaziyetten, halen cari olan Modusun tatbikatından zarar görmektedir. Yeni bir anlaşmaya varıncaya kadar bu zarara katlanmak olabilirdi. Fakat bu anlaşma ne vakit olacaktı? Halihazır vaziyetinin lehlerinde olduğunu gören İtalyanlar, aylar geçti, bu yolda harekete geçmek istemediler. En nihayet hükûmetimiz, mevcut Modusun tanınmamasına karar verdi. Şimdi her iki taraf ta serbest bulunuyor.

Bundan bir kaç ay evvel Almanya ve Fransa ile bir takım ticaret itilâfnameleri yaptık. Bu itilâfnamelerde transit ve döviz muvazenesi noktai nazarından Türkiye lehine bazı haklar ve imtiyazlar kabul edildi. Halbuki İtalyanlar, Triyeste transiti münasebetiyle lehimize bir fark kabul etmekten çekiniyorlar. Bu esas kabul edilmedikçe de, onlarla anlaşmağa imkân yoktur.

İtalyanlar, memleketimizdeki kontenjan rejimi dahilinde gümrük resim ve muameleleri itibarile en ziyade mazharı müsaade millet muamelesinden istifadeyi kendileri için kâfi ve faydalı buluyorlar. Eğer neticede biz de zarara uğramamış olsaydık, arada hiç bir ihtilâfımız olmazdı. Yalnız bir tarafın menfaatine işliyen bir rejim ne kadar devam ettirilebilir? Ticaret mübadelesinde İtalyanın bize nazaran aktif olduğunu hem murahhasları söyliyor, hem de kendi istatistikleri gösteriyor. Geçen bir yazımızda bunu rakamlarla anlatmağa çalışmıştık.

İtalyaya en mühim bir ihraç maddemiz olan yumurtalar, 1932 senesi Eylûlünden itibaren kental başına 145 liret gümrük resmine tâbi tutuldu. Bu yüzden İtalyaya olan yumurta ihracatımız çok azaldı. Bu neticenin, İtalya ile Yugoslavya arasında mevcut olan muahedenin tadilinden tevellüt etmesi bizim için kâfi bir sebep ve izah olamaz

Türkiyenin bazı mıntakalarında zaman zaman hayvan hastalıkları olmasını bahane ederek sağlam mıntakalarımızdan da sevkedilecek kasaplık hayvanlarımızın ithaline mümanaat edilmesi de ayrıca kaydedilecek bir meseledir. Bundan başka evvelce mühim miktarda Türkiye menşeli tütün mübayaa eden İtalyan rejisi, son zamanlarda bu mübayaatı kesmiş veya çok azaltmıştır. Bütün bu vaziyet ve mütalealar; iki memleket ticarî münaseebtlerinin yeniden tetkikini icap ettiren kuvvetli birer sebep teşkil ediyor.

* * *

İtalya ile olan tiracî münasebetlerimiz mevzuunda ihracatımıza taalluk eden başka bir meseleyi de bu vesile ile hatırlatmakta fayda vardır:

Bizim Orta Avrupaya olan ihracatımızın çoğu, Triyeste üzerinden yapılıyor. En müsait vasıta ve yolun bu olmadığına şüphe yoktur. Bir defa Triyeste üzerinden yapılan nakliyat, fiat itibariyle pahalıdır. İstanbul - Hamburg, İzmiz - Hamburg fiati bile ekseriya İstanbul ve İzmir - Triyeste fiatinden ucuz oluyor. Bundan başka Triyesteye yapılan sevkiyat; sanki İtalyaya yapılan ihracat gibi muamele görüyor. Yani bizim için bir Transit hakkı bile tanınmıyor. Bu yüzden, İtalya ile Türkiye arasındaki ticarî mûvazene hesaplarında bir nevi kararsızlık ve zorluklar tahaddüs ediyor. Halbuki ihracat emtiamızın maliyet fiatini mümkün olduğu kadar azaltmağa mecburuz. Bu bakımdan Orta Avrupaya gönderilecek mallarımızın Tuna yoliyle sevki imkânını araştırmayı da, günün mühim bir meselesi olarak, ele almalıyız. Bu araştırmanın müsbet bir netice vereceğini alâkadarlar temin ediyorlar. Fazla olarak mallarımızın Tuna ağzına kadar kendi gemilerimizle taşınabilecekleri de başlı başına bir faydadır. Böyle bir karar ve teşebbüs halinde, Tuna devletlerinden ve Tuna nakliyatiyle alâkadar olan müesseselerden göreceğimiz kolaylıklar da hesaptan hariçtir. Her halde Tuna üzerinden nakliyat icrası işinin — bilhassa ticarî ve iktısadî muvazenemizin devam ve temini noktai nazarından — esaslı bir tetkika tabi tutulması lâzımdır.

Sirrt Mebusu
MAHMUT

Macar Başvekili bu sabah şehrimize dönüyor

Protokol dün imza edildi. Merasime Meclis reisi riyaset etmiştir

Bir Macar gazetesi: "Bütün dünya Türk bayrağı önünde eğilmelidir" diyor - Ankârâdan àyrılırken

ANKARA, 22 (A.A.) — Türkiye ve Macaristan arasında 1929 senesinde aktedilen bitaraflık, uzlaşma ve hakem muahedesinin beş sene müddetle uzatılması hakkındaki protokol bugün saat 16 buçukta imzalanmıştır. İmza merasimi Hariciye vekâleti kütüphane salonunda yapılmıştır.

Merasime B. M. Meclisi reisi Kâzım Paşa Hazretleri riyaset etmiş ve protokol Türkiye namına Başvekil İsmet Paşa

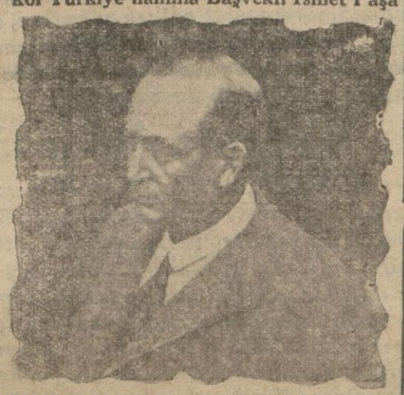

M. Goemboes'ün Milliyet fotoğrafçısı tarafından alınmış bir portresi

Hazretleriyle Hariciye Vekili Tevfik Rüştü Bey, Macaristan namına da Başvekil Jeneral Gömböş ve Hariciye nazırı M. de Kanya tarafından imza edilmiştir.

Protokolün imzasını müteakıp Kâzım Paşa Hazretleri protokolleri her iki taraf başvekillerine tevdi ederken demiştir ki:

"Macar Başvekili ile Macar Hariciye Nazırı, Türkiye Başvekil ve Hariciye

(Devamı 6 ıncı sahifede)

Resmî tebliğ

ANKARA, 22 (A. A.) — Tebliğ: Macar Başvekili M. Goemboes ve Hariciye Nazırı M. De Kanya hazeratı Ankarada bulundukları müddet esnasında Türkiye Başvekili İsmet Paşa ve Hariciye Vekili Tevfik Rüştü Beyle müteaddit mülâkatlarda bulunmuşlardır.

Bu mülâkatlarda Türk ve Macar Nazırları ayrı ayrı ve karşılıklı menfaatlerinin 1929 Türk - Macar muahedesinin aktinden beri takip edilmiş olan dostluk ve sulh siyasetine tamamile tetabuk ettiğini ve bu ziyaret esnasında gerek Balkan meseleleri hakkında gerekse merkezî Avrupa meselelerine müteallik hususatta görülen tam fikir iştirakinin mezkûr muahedenin aktinde hakim olan umumî veçheleri teyit ve tarsin eylediğini müşahede etmekle bahtiyar olmuşlardr.

İki memleket nazırları Türk - Macar bitaraflık, uzlaşma ve hakem muahedesinin uzatılmasına tevessül etmişlerdir.

Türk ve Macar nazırları, iki millet arasında mevcut olan kardeşçe dostluk bağlarını daha ziyade sıkılaştırmak maksadile müşterek menfaatlerini alâkadar eden siyasî vaziyet hakkında noktainazar teatilerinde bulunmak üzere ileride daha sıkı telâkiler lâzumunda mutabık kalmışlardır.

Bundan başka iki memleket arasındaki ticaret mübadelelerini arttırmağa en elverişli tedbirleri araştıracak muhtelit bir iktısat komisyonu tesisi kararlaştırılmıştır.

Ordumuza Hediye edilen Tayyareler

Rus ricali perşembe günü şehrimizde bulunacak

Tayyareciler bugün geliyorlar

Rus ricalile birlikte memleketimizi ziyaret edecek olan Rus orduları Başkumandanı Varaşilof Cenapları

Rus ricalini getirecek olan İzmir vapuru bugün saat 13 te limanımızdan Sivastopola hareket edecektir.

Aziz misafirlerimizi Sivastopoldan karşılamak üzere İzmir vapuru ile bir heyet te gitmektedir. Bu heyet fırka kumandanlarından Muzaffer Paşa ile iki miralay ve Hariciye Kalemimahsus Müdürü Refik Amir Beyden mürekkeptir.

Ayrıca gazete muhabirleri de gidecektir.

Vapurda, misafirlerimizin istirahatleri için, bütün hazırlıklar yapılmıştır. Misafirlerimiz perşembe günü şehri-

(Devamı 6 ıncı sahifede)

Af kanunu perşembe günü Meclisten çıkacak

Son iki ay içinde yapılan cürümler af çerçevesi haricinde bırakılmıştır

ANKARA, 22 (Telefonla) — Adliye Vekâleti Cümhuriyetimizin onuncu yıldönümünde ilânı mukarrer af kanunu lâyihasını hazırlamıştır. İcra Vekilleri heyeti yarın toplanarak lâyihayı müzakere edecektir. Hükûmet salı günü projeyi Meclise takdim eyleyecektir. Adliye encümeninde derhal tetkike başlanacak olan proje çarşamba günü müstacelen müzakeresi temennisile heyeti umumiyeye sevkolunacak ve Meclisin perşembe içtimaında görüşülecektir. Öğrendiğime göre lâyihada bazı istisnalar tesbit edilmiş ve bu meyanda meurların, memuriyet vazifelerine müteallik işledikleri cürümler affe tâbi tutulmamıştır. Bundan başka son iki ay zarfında işlenen cürümler af çerçevesi haricinde bırakılmıştır. Âli karar heyetince bozulmamış veya tetkik edilemiş olan heyeti mahsusa kararları hakkında lâyihaya ilâve edilecek hükümler İcra Vekilleri heyetinde yarın kararlaşacaktır.

Denizde de büyük şenlikler yapılacak

Umumî programın bugün ilân edilmesi bekleniyor, neler olacak?

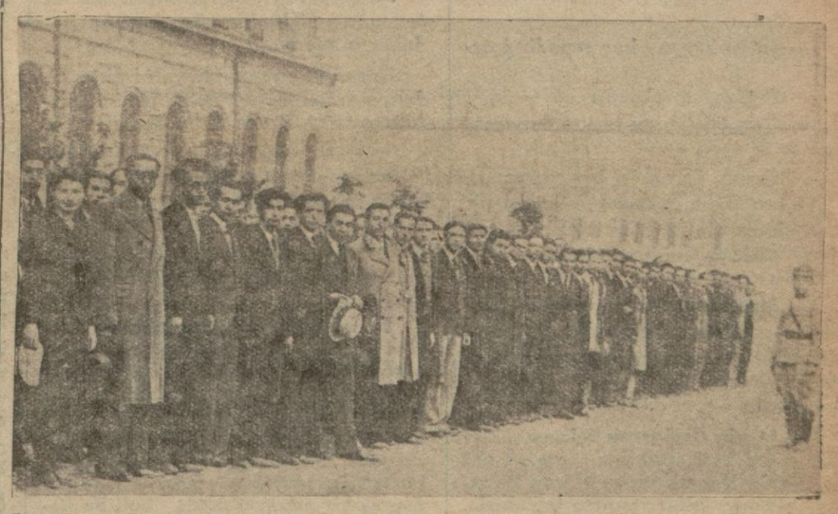

Üniversite talebest Ankarada geçit resmine iştirak için talim görüyorlar..

Cümhuriyetin onuncu yıldönümüne hazırlıklar yapılması için resmî mektepler dün öğleden sonra tatil edilmiştir. Pazara kadar mektepler öğleye kadar tedrisat yapacaklardır.

İstanbula ait merasimin programının bugün tab'ı bitecek ve ilân edile-

(Devamı 6 ıncı sahifede)

Bir de Tıp sergisi açıldı

İki sene içinde müstehzarat yekûnu 200 den 400 e çıktı..

Tıp kongresi müzakere ve münakaşalarına devam ediyor

Osman Şerafettin B. ve Ziya Nuri Pş.

ANKARA, 22 (A. A.) — Millî Tıp kongresi bugün tekrar toplanmış ve müzakerelerine devam etmiştir. Öğleden evvel saat dokuzda müderris Refik ve Raşit Tahsin Beylerin reislikleri altında yaptığı celselerde, Türkiyede bağırsak parazitleri ve onlara karşı savaş hakkında Dr. Osman Şerafettin Bey ve Prof. Sedat ve Prof. Ziya Beylerin raporlarını ve bu rapor üzerinde bizzat verdikleri izahatı ve söz alan muhtelif murahhasların mütalealarını ve raportörlerin cevaplarını dinlemiştir.

Ziya Bey raporunda, memleketin abdesthanelerinin bir usûl tahtında yaptırılmasını ve bunun daimî bir mürakabe altında bulundurulmasını teklif ediyordu. Celse esnasında kongrenin tazimatını Reisicümhur Hazretlerine arzetmek üzere Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Vekili Refik Beyin reisli-

(Devamı 6 ıncı sahifede)

M. Malche geldi

Profesör bir kısım kadroları beraber getirdi

Maarif Vekâleti müşaviri M. Malche Ankaradan şehrimize gelmiştir. Aldığımız malûmata göre Profesör Malche Üniversiteye ait bir kısım kadroyu beraberinde getirmiştir. Talim ve terbiye dairesi reisi İhsan Bey de kadronun diğer kısmını hâmilen bugünlerde gelecektir. Tıp fakültesi fiziyoloji profesörü M. Winterstein dün Almanyadan şehrimize gelmiştir. Tıp fakültesi için daha beş ecnebi profesör de bu günlerde İstanbula gelecektir. Hukuk fakültesi için getiri-

M. MALCHE

(Devamı 6 ıncı sahifede)

Riyaseticümhur Umumî Kâtipliği

Afyon mebusu Ruşen Eşref Bey tayin edildi

ANKARA, 22 (Telefonla) — Afyon meb'usu Ruşen Eşref Bey Riyaseti cümhur umumî kâtipliğine tayin edilmiştir. Keyfiyeti hükûmet bir tezkere ile Millet Meclisine bildirmiştir.

Vapurcular ihtilâfı

İhtilâf devâm ediyor ama şirket te kuruluyor

Muzaffer ve Burhanettin Beyler

Vapurcular arasındaki anlaşamamazlık henüz halledilmemiştir. Millî Vapurculuk Şirketini teşkil eden vapurcular, faaliyetlerine devam etmektedirler. Şirket, resmen faaliyete geçmiş ve teşkilâtının bir kısmını da şimdiden yapmıştır. Şirket İdare Meclisi dün de toplanmıştır. Riyasete Sadık Zade Ruşen Bey getirilmektedir. Şirket Umum Müdürlüğüne mülga Seyrisefain İşletme Müdürü Burhanettin, Levazım Müdürlüğüne Vapurcular Birliği Müdürü Muzaffer Beyler ve Muhasebeciliğe Sadık Zadelerden biri tayin edilmiştir. Memurlardan da bir kısmı tayin edilmişlerdir. Şirket vapurlarında kullanılacak biletlerle sair matbu evrakın tab'ı ikmal edilmek üzeredir.

Şirkete giren vapurcular, vapurları-

(Devamı 6 ıncı sahifede)

Beykoz-Şile yolu cinayeti failleri bulunamadı

Satıcıların bir pusuya düşürülerek öldürülmeleri varit mi?

Tahkikata düd de devam edildi ve bir çok kimselerin ifadeleri alındı

Şile pazarından dönmekte olan seyyar pazarcı Pendikte oturan Akif Efendi ile Balatta oturan Sabatay namı diğer Karakaşın çarşamba gecesi Şileden Pendiğe dönerlerken meçhûl şahısların tecavüzlerine uğrayarak feci bir eşkilde öldürüldüklerini ve paralarının alındığını yazmıştık.

Bu esrarengiz cinayet tahkikatına dün de ehemmiyetli şekilde devam edilmiş; fakat caniler dün akşam geç vakte kadar tutulamadığından cinayet üzerindeki esrar perdesi henüz kalkmamıştır.

Vilâyet Jandarma Kumandanı Binbaşı İzzet Beyle Üsküdar, Beykoz, Şile Kaymakamları müştereken tahkikatla meşgul olup dün hepsi Ömerli nahiyesinde toplanarak icap eden tedbirleri almışlardır.

Bu zevat gece de orada kalmışlardır. Bugün de tahkikata devam edilecektir. Jandarma kolları vasıtasile köylerde araştırmalar yapılmaktadır. Bunların o civar köylülerinden oldukları kuvvetle tahmin edilmektedir.

Dün cinayet hakkında yeniden şu tafsilâtı elde ettik:

Cinayet Şile ile Beykoz hududu üzerinde Cindere tepesinde İğridere nam mevkide olmuştur.

Maktul Karakaş ve Akif Efendiler

Cinayetin, maktullerin parasına tamaan yapıldığı kuvvetle tahmin edilmektedir. Bunu, vereceğimiz tafsilât ta göstermektedir. Bu itibarla Karakaşla Akif Efendinin şahıslarından biraz bahsedelim:

Sabatay namı diğer Karakaş Efendi Balatta oturmaktadır. Kırk beş yaşlarındadır. Pazarlarda seyyar elbise ve manifaturacılık yaparak para kazan-

(Devamı 6 ıncı sahifede)

Hergün bir yazı

Günde 300 dirhem ispirto içen adam!

Vapura kömür, Tramvaya elektrik, Hasan babaya da ispirto lâzım

Uzun bir boy.. Kamburlaşmış omuzları içinde kuvvetli bir baş.. "Bez mi ezeldenberi" mahmur olduğu duyğusunu veren bir çift kanlı göz... Güvercin yumurtası büyüklüğünde bir urla bezenmiş çıkıntılı bir alın... Hâlâ arasında siyah teller bulunan karışık ve kaba bir sakal... Gür, azametli bıyıklar..

Bu satırlarda Hasan babanın kroki sini size kısaca çizmiş oldum. Onu belki tanımazsınız. Fakat, bir gün yolunuz Sultanahmede düşerse, 'Tramvay durak yerinde Zerzavatçı Hasan baba" diye sorunuz, hemen gösterirler:

— Nah... Şurada.. Bak! Elinde şişesi ile duruyor!

Bu şişe Hasan babanın ya elindedir, ya kuşağının arasında!...

Eğer, ne elinde, ne de kuşağının arasında değilse, içi boşaldığı için bir kenara fırlatılmış olduğunu anlayıvermelisiniz.

Hasan Babanın şişesinde ne var, diye mi sordunuz? Ne olacak, boyalı Amerikan ispirtosu....

İspirto, Hasan Babanın günlük gıdasıdır. Miktarı da öyle pek fazla değil, şöyle üç yüz dirhem kadar bir şey...

Otomobil için benzin, Akay ve Şirketi Hayriye vapurları için kömür, tramvaylar için elektrik cereyanı ne ise, Hasan Baba için de ispirto odur!..

Hasan Baba, açlığa, susuzluğa belki katlanır. Fakat ispirtosuz edemez.

Dükkânının önünde sarmısak demetlerini karıştırırken yanına yaklaştım:

— Kolay gele Hasan Baba!..

— Eyvallah!...

— Nasılsın bakalım?

Sağ kolunu yumruklaştırarak cevap verdi:

— Nasıl olacağım? Demir gibi!..

— Kuzum Hasan Baba.... Bazı şeyler soracağım. Bana olduğu gibi anlat!

— Sor...

— Şu ispirtoyu kaç senedir içersin?

— Bıyıklarını okşadı:

— Ooooo... Uzun tuttun hesabı... Ben ne bileyim kaç sene oldu?

— Canım, üç aşağı, beş yukarı...

Hasan Baba, nihayet sualimi ilk defa ciddiyetle karşıladığını gösteren bir hareket yaparak, elini alnında dolaştırdı:

— Bizde yaş, seksen sekiz.. Yirmi beş yaşında, İstanbula geldim... Memleketim Tırnova... Içkiye burada alıştım.. Artık kaç sene olduğunu sen bul!..

Şöyle bir düşünerek seksen sekizden yirmi beşi çıkardım, geriye elli beş kaldı. Demek bizim Hasan Baba, tam elli beş yıllık ispirto tiryakisi... Zihnimde yaptığım küçük hesap ameliyesinin neticesini Hasan Babaya haber verdim:

— Sen Elli beş senedenberi ispirto içiyorsun!..

Hasan Baba, gülümsedi:

— O kadar yok... İspirtoya Harbi umumîde alıştım. Ondan evvel rakı içerdim!

— Şimdi neye rakı içmiyorsun?

Parmaklariyle para işareti yaptı:

— Kurtarıyor mu ya!.. Rakının okkası dört lira, be oğlum... Bu zamanda rakı, bizim gibi adamları kül eder, kül....

— İspirto ucuz mu bari...

— Bakma, sen ispirtoya... Yüz, kuruş... Bilemedin yüz yirmi kuruş okkası...

— Günde ne kadar içersin?

— Yarım okka.... Öğle yemeğinde yüz dirhem... Akşam yemeğinde elli dirhem!...

— Geriye elli dirhem daha kaldı.

— Ha... Onu, sabah kahvaltısına saklarım...

— Meze filân yer misin?

— Elbette... Mezesiz içki olur mu ya... Bir kere bol et yerim. Salata, soğan gibi şeylere el bile sürmem.. Meze dediğin kuvvetli olmalı... Ben bu yaşa girim. Daha bir gün hasta olduğumu bilmem... Yaz kış, böyle göğüs, bağır açık gezerim... Nerede akşam, orada sabah... Rastladığım yerde uzanır, yatarım. Şimdiki gençlere bakıyorum da kendi halime şükrediyorum.

— İspirtodan şimdiye kadar ne fenalıklar gördün?

— Eh... Arasıra susuzluk verir gece yarısı.. Üst üste iki üç bardak su içerim. Geçer, susuzluğum..

— Başka?

— Başka ne olacak?

— Çarpıntı falan duymaz mısın?

Güldü:

— İşim olmadığı zaman, yirmi dört saat deliksiz uyku çekerim. Çarpıntıyı ne vakit duyacağım?

— Öksürük.. Balgam..

— Bende öyle şey arama... Dedim ya, sana... Daha bir gün başım ağrıdığını bilmem...

Hasan Baba mavi boyalı ispirto ile dolu şişesinden üst üste bir kaç yudum yuvarladıktan sonra devam etti:

— Bazı ahbaplar, bana takılırlar: "Olur şey değilsin, Hasan Baba... Bir kibrit dokundursak, çıra gibi cayır cayır yanacaksın yahu!" derler. Sahi de öyledir. İçtiğim ispirtolar, bir araya toplansa, belki yüz varil doldururdu."

Ey bu yazıyı okuyan akşamcı kariler! Sakın, Hasan Babadan kuvvet alıp kendinizi büsbütün rakıya vurmağa kalkışmayınız! Çünkü, ne siz Hasan Babasınız. Ne de ispirto sizin midenizde durduğu gibi durur.. Bir de şunu hesaba katın: Hasan Baba bu sağlam bünyesiyle ağzına içki koymamış bir adam olsaydı, beli bu kadar bükülür, gözlerinin feri bu kadar kaçar, elleri bu kadar titrer mi idi?

M. SALÂHATTİN

Balkan haberleri

Romanyada sahte paralar

Zabıta, sahtekârları takip ediyor, bazı izler bulundu..

BÜKREŞ, 22 (Milliyet) — Romanyada sahte 1000 ve 500 leylik banknotların meydana çıkarılmasına devam edilmektedir. Zabıta şimdiye kadar böyle bir kaç tane sahte banknot elegeçirmiş ve kalpazanların izini takıp etmektedir.

Bu sebepten Romen Hükûmeti, şimdiki 1000 ve 500 ley banknotlarını değiştirmeğe başlamıştır. Değiştirme müddeti kânunuevvelin 31 ine kadardır.

Ayni zamanda hükûmet, sefarethaneleri vasıtasile sahte paraların değiştirilmesi hakkında hükûmetlere de tebliğatta bulunmuştur.

Yugoslav meclisi açıldı

BELGRAT, 22 (Milliyet) — Bugün burada Yugoslâv Meclisi ve Senat'ı açılarak müzakerelerine başlamıştır. Evvelâ büroya: Ziraat Nazırı M. Tomaşiç Reis, sabık nazır M. Krul ile senatör Ploi reis muavini olarak ayrılmışlardır.

Meclise de, M. Kumanudi (reis), Hasan Begoviç ile M. Popoviç reis muavini olarak intihap edilmişlerdir.

Türk-Bulgar müzakereleri

SOFYA, 22 (Milliyet) — Bugünlerde Ankarada Türk - Bulgar ticari müzakereleri nihayet bulmak üzeredir.

Bulgarlar, Türk - Bulgar ticari itilâfından sonra İtalya ve Avusturya ile de böyle bir ticari mukavele akdedeceklerdir.

Protestolar devam ediyor

SOFYA, 22 (Milliyet) — Dobricede Bulgar komitecileri tarafından bir kaç Romen'in katledilmesile çıkan karşılıklardan bilistifade Bulgaristanda millî teşekküller ve üniversite talebe birlikleri, "Bulgar ekalliyetine mezalim yapılıyor!„ diye memleketin her tarafında protesto içtima, konferans ve mitingleri tertip etmektedirler. Bu sebeple, halk ve gençler arasında umumî protesto içtimalarını tertip etmek üzere heyetler ayrılmaktadırlar. Bu heyetler memleketin dahilinde de faaliyete geçmişlerdir.

İlk büyük içtima, yarın saat 6.30 da Harbiye Klübü salonunda toplanacaktır. İçtima, Mm. Karavelova tarafından açılacaktır. Hatipler hitabelerinde, Bulgarlara mezalim yapan Tsimsar Romenlerini şiddetle protesto edeceklerdir.

Bugün de, Şumnu, Rusçuk, Pravadı, Razgrat, Burgaz, Pilevne, Vidin ve Filibede protesto içtimaları vardır.

HARICI HABERLER

Silâhsızlanma Meselesi

Yeniden bir silâh yarışına mı başlanacak?

LONDRA, 22 (A. A.) — Sir John Simon, bir sesli sinema gazetesine beyanatta bulunmuş, Almanyanın Cenevreden çekilişinin silâhları bırakma konferansı işlerini bozduğunu kaydetmekle beraber bunun başlanmış olan eseri durduramıyacağını da ilâve etmiştir.

3 sebepten dolayı İngiliz halkı, bu işe büyük bir ehemmiyet vermelidir:

Birincisi, muahedeyi imzaladık ve bütün Milletler Cemiyeti azaları umumî bir anlaşma ile silâhların tahdidi ve azaltılması neticesine varılmak için ellerinden geleni yapmayı vadettiler.

İkincisi, İngiltere nümune ve önayak oldu, zira umumî harpten beri kara, deniz ve hava kuvvetlerimizi azalttık.

Üçüncüsü, eğer nihayet muahedenin imzalanması ümidi kalmazsa yeniden bi rsilâh yarışını, gayet pahalıya malolacak her türlü silâhların toplanmasını hesaba katmak lâzımgelecektir ki, bu, dünya sulhunu tehdit etmekle beraber üstelik bir de yük teşkil edecektir.

Yeni bir anlaşma Yapıldı

Dörtler misakı yerine Milletler cemiyeti

LONDRA, 22 (A. A.) — Observer gazetesine göre İngiltere, Fransa ve Amerika Hükûmetleri geçen hafta "Almanyanın Cenevreden ayrılmasından çıkan meselelerin müzakeresinde Dörtler misakının Milletler Cemiyeti yerine geçirilmemesi hakkında„ bir anlaşma yapmışlardır.

Gazete İtalyanın bu telâkkiye iştirak edeceğini zannederek şunu ilâve ediyor:

"Bundan sonra Almanya, silâhları bırakma meselesi hakkında görüşmelere tekrar başlamak istediği takdirde bunu ancak ve yalnız Milletler Cemiyeti azası sıfatile yapabilecektir.„

Bulgar komitecilerine karşı

Romanya akınlara nihayet verilmesini istedi

BÜKREŞ, 22 (A. A.) — Başvekil muavini ve hariciye nazırı vekili M. Minoresco dün Bulgar sefiri M. Robefi kabul etmiştir. Mülâkat Bulgar komitecilerinin cenubî Dobriceye yaptıkları akınlar üzerinde cereyan etmiştir. Romen makamatı bu çetelerin Bulgar topraklarında teşekkül ettiklerini tespit eylemiş olduklarından M. Miresco Bulgar makamatının hududu daha dikkatle nezaret altında bulundurmalarını ve iyi komşuluk münasebetlerini ihlâl edecek mahiyette olan bu akınlara mâni olmaları lüzumunu ehemmiyetle kaydetmiştir.

Amerikada millî kalkınma

VAŞINGTON, 22 (A.A.) — Vaşington üniversitesi tarafından fahrî talebe yapılması merasiminde M. Roosevelt, kalkınmanın hayatî unsuru olan teşriki mesai fikri için bir hitabede bulunmuş ve demiştir ki:

"— 5 veya 10 senelik programlar yapan bazı memleketler var. Amerikada bu yoktur. Fakat gayemize bir zaman tayin etmeden daha çabuk yaklaşabiliriz. Bir çok programlar daha şimdiden yapılmıştır.„

Ordu ve bahriye için

VAŞINGTON, 22 (A.A.) — Nafia işleri idaresi ordu ve bahriye için 26 milyon dolar tahsis etmiştir.

Bu paranın 10 milyon doları ordunun motörleştirilmesine ve 15 milyonu da tayyare yapılmak üzere ordu ve bahriyeye tahsis edilmiştir.

Hitlerin yeni bir nutku

BERLİN, 22 (A. A.) — Bu ayın 24 ünde M. Hitler radyo ile neşredilecek olan bir nutuk söyliyecektir.

Nevyork belediye reisi Hitlercilik aleyhinde

NEW - YORK, 22 (A. A.) — New-York Belediye Reisi M. Abrien 29.10 tarihinde Amerikaya ilk Alman muhaceretinin 250 nci yıldönümünde Millî Sosyalistler tarafmdan yapılması tasavvur edilen mitingte nutuk söylemesi teklifini sadece reddetmekle kalmıyarak demiştir ki:

— New - York toprağı, fena Hitlercilik, dine karşı müsamahasızlık ve kin otlarının büyümesine müsait değildir.„

Amerika - Rusya Arasında yakınlık

Avrupa matbuatı vaziyeti nasıl görüyor

PARİS, 22 (A.A.) — Amerika ile Sovyet Rusya arasındaki yakınlık, matbuatı alâkadar etmektedir.

Temps gazetesi günün yazısında Litvinof yoldaşın Amerikada M. Roosevelt ile yapacağı müzakerelerin ehemmiyetli olacağını söyliyerek diyor ki:

M. Roosevelt'in hareketi, bugünkü hâdiseler itibarile Japonya ve ayni zamanda Sovyet Rusyaya karşı düşünceleri malûm olan milli sosyalist Almanya için bir ihtar teşkil etmektedir.

Romanyada

BÜKREŞ, 22 (A.A.) — M. Roosevelt'in Sovyet hükûmetine yazdığı mektup, Romanya matbuatı tarafından Sovyet Rusyanın tanınması şeklinde tefsir edilmektedir. Gazeteler bu haberi memnuniyetle karşılıyorlar.

Almanlara göre

BERLİN, 22 (A.A.) — La Correspondance Diplomatique et Politika, M. Roosevelt ile Kalinin arasında teati edilen telgrafları "Devrimizin en mütim beynelmilel siyasî hâdiselerinden biri„ olarak görüyor.

Rus gazeteleri ne diyorlar?

MOSKOVA, 21 (A.A.) — Tas ajansı bildiriyor :

M. Rooseveltin telgrafnamesinden ve Kalinine'in cevabından bahseden İzvestiya gazetesi diyor ki:

"Bu telgrafların teatisi yalnız iki memleket efkârı umumiyesi tarafından derin bir memnuniyetle karşılanmakla kalmıyacak, bu memnuniyeti beynelmilel sulhun beka ve devamı ile alâkadar olan bütün insanlar hissedeceklerdir.„

İzvestiya netice olarak diyor ki:

"Resmî bir temas vücuda gelmesi iki büyük memleketin mukarenetine doğru büyük bir hatvedir. Bu mukareneti hiç şüphesiz hakikî sulh muhibbi olan bütün devletler alkışlıyacaklardır.„

Pravda gazetesi, M. Roosevelt'in telgrafnamesi, Amerikanın Avrupa ve Asyanın en büyük memleketi tarafından takip edilen dahilî siyasetle alâkadar olmaktan mutlak surette feragat manasını tazammun etmekte ve bu hal Amerika burjuvası zimamdarlarının nihayet hattı hareketlerini değiştirmek kanaatine vasıl olmuş olduklarını göstermekte bulunduğunu yazıyor.

Romanya Yunanistan

Atinada resmî bir tebliğ neşredildi

ATİNA, 22 (Hususi) — M. Titulescu bugün saat 10,30 da cümhurreisi M. Zaimisi ziyaret ederek Kral Karol hazretlerinin selâmlarını tebliğ etmiş ve şerefine verilen sabah kahvealtısında hazır bulunmuştur.

Dün M. Titulescu meçhul asker mezarına çelenk vazetmiştir. Öğlen üstünde Hariciye nazırı M. Maksimos tarafından şerefine verilen ziyafette bulunmuştur. Bilâhara Maratondaki su tesisatını ve Japon sergisini ziyaret etmiştir.

Müteakiben Üniversiteyi ziyaret ve sulh uğrunda sebat hizmetlerinden dolayı kendisine tevcih edilen fahrî muallim ünvanı merasiminde bulunmuştur.

Akşam üstü M. Titulescu şerefine resmî bir ziyafet verilmiştir. Bu ziyafette hükûmet erkânı, fırkalar reisleri ve resmî şahsiyetlerle Atinanın yüksek tabakasından bir çok zevat hazır bulunmuşlardır.

Resmî tebliğ

Bugün bir tebliği resmi neşredilerek iki devlet arasındaki fikir birliği ve iki memleket arasındaki samimî münasebetler tesbit edildiği ve binaenaleyh yeni bir misakın aktine hacet olmadığı bildirilmektedir.

ATİNA, 22 (A.A.) — Saat 19 da Başvekil M. Çaldaris, kabine azaları ve siyaset, edebiyat, ilim adamları huzurunda Atina üniversitesi reisi M. Seperiadis, M. Titulescuyu alkışlar arasında Atina üniversitesinde fahrî doktor ilân etmiştir.

M. Seperiadis, söylediği nutkunda M. Titulescunun parlak meslek hayatını hatırlatmıştır.

M. Titulescu söz alarak Atina üniversitesinin bu diplomasini heyecan içinde aldığını söyledi.

M. Venizelosla mülâkat

ATİNA, 22 (A.A.) — Dün M. Titulescu , bir çok siyasî şeflerle görüşmüştür. Romanya Hariciye nazırı M. Venizelos ile de görüşecektir.

Gandhi propagandaya başlıyor

BOMBAY, 22 (A. A.) — Gandhi, hapishanede bulundğu zamandan beri teması kaybettiği halk kütleleri ile teması temin ve üzerlerindeki nüfuzunu almak için yakında bütün Hindistanda propagandaya başlıyacaktır.

Bükreş sefirimiz

ANKARA, 22 (Telefonla) — Bükreş Büyük Elçimiz Hamdullah Suphi Bey bu akşam İstanbula hareket etmiştir.

SON DAKİKA

Hikmet Beyin Maarif Vekilliği

ANKARA, 22 (Telefonla) — Yeni intihap edilen mebuslar Meclisin perşembe günkü içtimaında hazır bulunacaklar ve yemin edeceklerdir. Hikmet Bey Maarif vekâletine Cümhuriyet Bayramından sonra tayin edilecektir. O zamana kadar Sıhhiye Vekili Refik Bey Maarif işlerini vekâleten tedvire devam ederek Üniversite kadrosunun ikmalile meşgul olacaktır. Kadro Teşrinisanide tebliğ olunacaktır.

Maarif müdürleri arasında

ANKARA, 22 (Telefonla) — Münhal bulunan Muş Maarif müdürlüğüne Mardin Maarif müdürü Hüsnü , Antalyaya Denizli müdürü Şevket Süreyya, Denizliye İsparta müdürü Ziya, İspartaya İçel maarif müdürü Neşet, İçele Sincan Maarif müdürü Rasih Beylerin nakil ve tayinleri âli tasdika iktiran etmiştir.

Belediye bankası idare meclisi

ANKARA, 22 (Telefonla) — Belediye Bankası idare meclisi riyasetine Salih Vahit, azalıklarına da sabık Ankara mebusu Sami, sabık mebuslardan Hüseyin Kadri ve Millet Meclisi sabık evrak müdürü Nusret Beylerin tayinleri kararlaşmıştır.

Görmeyen sanatkârların konseri

ANKARA, 22 (Telefonla) — Sıhhiye Vekili Refik Bey Tıp kongresine iştirak eden doktorlarımızın şerefine bugün bir çay ziyafeti vermiştir. Ziyafette Sıhhiye vekâletinin İzmirde kör çocukları yetiştiren müessesesinden gelmiş olan âma sanatkârlardan mürekkep bir musiki heyeti güzel parçalar çalmış ve çok alkışlanmıştır.

Bir İngiliz gazetesinin onuncu yıldönümü hakkında makalesi

LONDRA, 22 (A.A.) — Yeni Türkiyenin onuncu yıldönümü münasebetile pazarları intişar eden Observr gazetesi, başlıca sayfasında uzun bir makale neşretmektedir. Bu makalede Türkiye bu devre esnasında bütün sahalarda tahakkuk ettirmiş olduğu terakkilerden birer birer bahsedilmekte ve şöyle denilmektedir:

Mustafa Kemal 29 Teşrinievvelde Türkiye Cümhuriyetinin onuncu yıldönümünü tesbit edilirken geriye, maziye doğru nazarlarını çevirerek on senelik müddet zarfında vücude getirilmiş olan eseri muhik bir gurur ile temaşa edebilecek ve henüz genç olduğundan emniyet ve itimat ile istikbali düşünebilecektir.

Kubilây âbidesinin temel taşı

ANKARA, 22 (A.A.) — Menemen irtica hâdisesini boğmak için kanını ve canını veren Cümhuriyet şehidi Kubilâyin hatırasını ebedileştirmek maksadile halkın teberrü ettiği yirmi bin liranın bankada olduğu ve âbide inşasının Cümhuriyet Halk fırkası umumi idare heyetince deruhte edildiği malûmdur. Umumi idare heyeti hâdisenin hâtırasını bütün manalarını muhafaza etmek şartıyle canlandıracak ve gelecek nesillerle anlatabilecek bir eser vücude getirmek için millî sanatkârlarımıza müracaat etmiş ve gönderilen eserlerden beğenileni yaptırmak üzere lâzım gelen her şeyi hazırlamıştır.

Abide Menemende Ayyıldız adı verilen 70 rakımlı bir tepe üzerinde kurulacaktır. Abide üzerinde Kubilâyin cesur ve fedakâr arkadaşları şehit bekçi Hasan ve Şükrünün de adları bulunacaktır. Abidenin ilk temel taşı cümhuriyet bayramında ve hususî merasimle yerine konulacaktır. İzmir C. H. fırkası heyetince idare edilecek olan temelatma merasimine İzmir ve Menemen fırka idare heyetleri, İzmir Halkevi ile birlikte büyük bir heyet iştirak edecektir.

Kubilay gibi bir inkılâp kahramanı için yapılacak abidenin ilk temel taşını milletin en büyük bayramı olan cümhuriyetin onuncu yıldönümü bayramında koymak çok değerli ve mutlu bir harekettir.

Sanayiciler dün toplandı

İktısat Vekâletine verilecek tarifeyi ihzar için hazırlanıyorlar

Dericilerin Birlikten ayrılmaları tahakkuk etti ve istifâları kabul edildi

Dün öğleden evvel Sanayi Birliğinde fevkalâde bir içtima yapılmış ve Ankaradan dönen heyetin verdiği izahat dinlenmiştir.

İçtimada cereyan eden müzakerat, bütün erbabı sanayiin, faaliyetlerini koruyacak bir gümrük tarifesinin tanzim ve tatbik edildiği gün gümrük muafiyetlerinin lâğvedilmesinde müttefik olduğunu göstermiştir.

Şimdiye kadar hükûmet tarafından sarfedilen teşvik ve himaye neticesinde senevî 137 milyon liralık istihsalât yapacak kadar büyümüş olan memleket sanayii; artık gümrük muafiyetile yaşamaktansa kendi kendine yürümesi ve bu suretle müstakar bir faaliyetin temini memleket sanayii ve onun istikbali için en salim bir tarik görülmüştür.

Sanayiciler memleket hizmetlerinde kendilerine düşen vazifeyi bu yoldaki mesailerile karşılamak azminde olduklarını söylemişlerdir.

Sanayicilerin istedikleri tarifenin esaslarını tesbit ve İktısat vekâletine arzetmek üzere her şubei san'at grupları ayrılmış ve bugünden itibaren işe başlamaya hazırlanmıştır.

İstenilen tarifenin kabulü halinde tatbikat gelecek hazirana ancak yetişebilir. O zamana kadar himayesi lâzım gelen müesseselerin korunması lâzım gelmektedir. Her ne kadar kanunu mahsusla sanayicilere beş senelik ve on beş milyon liralık bir muafiyet verilmiş ise de sanayiciler yeni tarifenin tatbikine kadar bunun ancak bir senelik kısmından istifade etmek istediklerini ve bunun için de 1932 esas ittihaz edilerek o senede az çalışmış veya her hangi bir sebeple noksan muafiyet almış olanlara yeni teessüs etmiş fabrikaların vaziyeti nazarı dikkate alınarak yeni cetvelin bir senelik muafiyeti ihtiva etmesi ve bu cetvele intizaren depozito ile ithalât yapıp sanatların himayesi hakkında İktısat vekâletine müracaat edilmesi takarrür etmiştir.

Dericilerin istifası kabul edildi

Dünkü içtimada, dericilerin Ankaraya giden heyette temsil edilmemelerini ileri sürerek Sanayi Birliğinden istifaları da okunmuş ve "Debağlar Cemiyeti„ namındaki teşekküllerinin muvaffakıyet temennisile istifaları kabul edilmiştir. İstifa eden dericilerin adedi 16 dır.

Merkez hıfzıssıhha müessesesi

ANKARA, 22 (A.A.) — Cümhuriyet bayramının ikinci günü açılacak olan merkez hıfzıssıhha müessesesi, kimya ve bakteriyoloji şubelerini muhtevi ayrı bir binadan başka hıfzıssıhha mektebi ve seroloji kısmı ve fenni ahırlardan mürekkeptir.

Bu müessesede 33 mütehassıs tabip ve asistan , bir baytar ve 66 muhtelif memur istihdam edilecektir. Ayrıca bu müessesenin bir içtimai hıfzıssıhha mektebi ve memleketimizin yeni yetişen tıp nesli için bir dershane olarak çalışmasını temin etmek üzere bu müessesede muvakkat bir müddet için beş ecnebi mütehassısın hizmet ve ilminden istifade edilmesi de tekarrür etmiştir.

Bu mütehassıslar henüz intihap edilmemişlerdir.

Bundan başka ayni günde açılacak olan nümune hastanesi 240 yataklıdır. Dahili, harici, kulak, boğaz, burun, nisaiye, çocuk ve göz kısımlarile, memleketimizde daha pek yeni olan fiziyotrapi ve mekanoterapi ve radyom tedavi cihazlarını ve son sistem vesaitle mücehhez üç ameliyathaneyi, mükemmel lâboratuvarları teşrihi, marazi salonu, müze, kütüphane ve bir konferans salonunu ihtiva etmektedir.

Tırpan

Şöhretler ve gençlik

Mavi ve siyah edebiyatı devrinin meşhur bir terkibi vardır.

Muarızlar, münekkitler biribirlerini tatlı tatlı, okşıya okşıya hırparlarken en ağır tariz olarak muhatıplarının "şöhreti sehile,, peşinde koştuklarını iddia ederlerdi.

Bugünün şöhretini yapmak için dünkü şöhretleri kırıp geçirmekle ifade edilen bu tabir tıpkı o devrin "Sâatı semenfam,, terkibi tarihe karıştı.

Bu terkip ve tabirler şeklini değiştirmekle beraber maksat ve hedef değişmiş değildir. Fikir ve edebiyat âlemine doğmağa çalışan her kuyruklu yıldız yükseklerde gördüğü parlak küreleri karartmağa çalışıyor. Bu tıpkı yerleşmiş, tezgâhını kurmuş, adını tanıtmış müşterisini tutmuş dükkân sahiplerile göçebe, pazarcı, işporta esnafının mücadelesine benziyor.

* * *

Son zamanlarda İstanbulda, Ankarada, İzmirde, Anadolunun daha bir kaç yerinde batan, çıkan, sürünen edebî mecmualara sık sık tesadüf ediyoruz.

Yeni yeni dolmalarla ortaya çıkan bu mecmualarda yeni yeni de imzalar var. Bunlara karşı dünün edebiyat tarihinde yerleşenlerin istihfaf ve istihza ile karışık bir mudafaa cephesi kurdukları da görülüyor.

Yenilerin feryatları eskilerin anaçlaşmış sesini bastıracak kadar kuvvetli değil!

İstihza ile karışık bir iki kalem darbesi önünde ezilip gidiyorlar.

Anlaşılıyor ki eski şöhretleri yıkmak için yenilerin cesareti kadar bilgileri de yok! Vakıa cesaret çok defa cehaletten gelir. Fakat kalem hareketleri, fikir münakaşaları yavan ve pestenkerani iddialarla hiç yürümez. Şöhret mücadelesi servet mücadelesinden, ekmek kavgasından daha çetindir. Şöhreti ellerinde tutanlar onu kaptırmamak için eskilerin dediği gibi ""malâmali şanuşeref,, mazilerinin bütün müdafaa silâhlarından istifade ederler.

Yalnız bir

(Edebiyatıcedide) davul gibi hem sesi fazla hem bünyesi sağlamdı. Onu deşip patlatmak istiyenlere zaman da, siyasî inkılâplar da çok yardım etti.

Bunda onların tekâmül kabiliyetsizliği de âmil oldu. Fakat onların yerini alanlar inkılâbın seyrini her hat üzerinde takip etmek siyasetini kavramışlardır. Ağaran saçına, buruşan yüzüne, kırkı aşan yaşına rağmen harp nesli inkılâbın yürüyüş istikametini adım adım takıp ediyor.

Onun için bugünün zayıf iddialı gençliği bir tehlike değildir.

Bugünün şöhretleri inkılâp fikirleri üzerinde işledikçe mevkilerinden emin olabilirler.

Bürhan CAHİT

BORSA

(İş Bankasından alınan cetveldir)

21 Teşrinievvel 1933

Akşam Fiatları

İstikrazlar		Tahvilât	
İstikraz dahilî	97,25	Elektrik	—.—
1933 İstikrazı	95,50	Tramvay	—.—
Şark D. yolları	2.20	Tünel	—.—
D. Muvahhide	49.50	Rıhtım	17,60
Gümrükler	8,50	Anadolu I	44.40
Saydî mahî	6,50	" II	46.75
Bağdat	10,35	Mümessil	50.60
T.askeriye	10,35		

ESHAM

İş Bankası Nama	9,50	Telefon	13.—
" " Hamiline	9,55	Bomonti	18,90
" " Müessis	102	Terkos	27
Tramvay	47	Çimento	11
Anadolu Hisse	27	İttihat day.	18
Reji	3.95	Şark day	1,25
Şir. hariye	15,25	Balya	2
		Şark m. ecza	2,85

ÇEK FİATLARI

Paris	1206	Prağ	15.94
Londra	678	Viyana	4.33.50
Nüyork	66.15	Madrit	56525
Brüksel	3,38.50	Berlin	1.97.84
Milano	8,96.50	Belgrat	34.39
Atina	83,06	Zloti	4.20.25
Cenevre	2,43,75	Peşte	3,7450
Amsterdam	1.16.76	Bükreş	796750
Sofya	66,2075	Moskova	1083.25

NUKUT (Satış)

	Kuruş		Kuruş
20 f. Fransız	167	1 Şilin, Av.	24,50
1 İsterlin	673	1 Peseta	16
1 Dolar	147	1 Mark	49
20 Liret	223	1 Zeloti	24.—
20 f. Belçika	117	20 Ley	0.23
20 Drahmi	24	20 Dinar	85.—
20 l. İsviçre	818	1 Çernovis	—.—
20 Leva	25,—	1 Altın	923,24
21 Kur. Çek	118	1 Mecidiye	0,37
1 Florin	83	Banknot	2,43

ŞEHİR HABERLERİ

Ekonomi

Süngercilik

Yapılan tetkikler ümitbahş neticeler verdi

Süngerciliğimizin inkişafı ve sünger ihracatımızın tezyidi için yapılan tetkikat neticesinde bir rapor hazırlanmış ve Iktısat vekâletine gönderilmiştir.

Bu tetkikat, balıkçılık enstitüsünün süngercilik ile iştigal etmesi ve bu hususta talebeye malûmat verilmesi faydalı olduğunu göstermiştir.

Tetkikat neticesine göre, süngerciliğimizin inkişafı için devletin de iştirakile millî bir teşekkül kurulmasına, Bordum, İzmir ve Mersin gibi başlıca merkezlerde sünger alım ve satımı yapılacak piyasa merkezleri tesisine, ayrıca işletme istasyonları vücuda getirilerek buralarda süngerlerin tasnif edilmesine lüzum görülmekte ve bu iş için hariçten de sermaye bulunabileceği anlaşılmaktadır.

Türk-Yunan ticaret itilâfı

Türk — Yunan ticaret itilâfının müddeti teşrinisani sonunda bitecektir.

Bu müddetin temdidi kuvvetle muhtemeldir. İtilâfname mucibince Atina ve İstanbulda teşkili lâzım gelen Türk - Yunan muhtelit ofisleri henüz kurulmamıştır. Maamafih Atinada, Atina ticaret odası reisinin de iştirakile maruf ve hususî bir şirketin (İktısadî tetkik ofisi) diye bir büro teşkil ettiği hakkında dün Ticaret odasına malûmat gelmiştir. Bu büro, Yunanistandan matlû bu olan tacirlerimizin alacaklarının tesviyesini temin edecektir.

Oda, keyfiyeti, alâkadar tacirlere bildirmiştir.

Ilk rapor bu çarşamba gönderilecek

İktısat vekâleti, her hafta sonunda mıntakanın o hafta zarfındaki ticarî ve iktısadî hareketlerini gösteren bir rapor gönderilmesini Ticaret müdürlüğüne emretmiştir.

Ticaret odası ve diğer iktısadî teşekküller tarafından bu raporlar, her hafta hazırlanacak ve Ticaret müdüriyeti vasıtasile vekâlete gönderilecektir.

İlk rapor, bu çarşamba günü vekâlete takdim olunacaktır.

Fıçılara da teşmil edildi

Zeytin, rakı ve şarap, ihracatında kullanılan fıçılar şimdiye kadar kabulü muvakkat suretile ithal ediliyordu. Bu müsaade, balık ihracında kullanılacak fıçılara da teşmil edilmiştir. Bunun üzerine Marangozlar Cemiyeti, Ticaret odasına müracaatla ihracatta kullanılan fıçıların dahilde ihtiyaca kâfi olarak gürgenden imal edildiğini bildirmiştir. Yapılan tetkikat, dahilde imal edilen fıçıların, daha ucuza mal edilmesi, lüzumunu göstermiş ve Marangozlar Cemiyetine bu tavsiyede bulunulmuştur.

Cümhuriyet bayramında tatil

Cümhuriyet Bayramı münasebetile Ticaret ve zahire, Kambiyo Borsaları da diğer devair gibi tatil edileceklerdir.

Kozanda sergi

Kozanda yakında sınaî ve ticarî bir sergi açılacaktır. Bu sergiye İstanbul tacirlerinin de iştiraki Ticaret Odasından rica edilmiş ve Odaca keyfiyet alâkadarlara bildirilmiştir.

Buğday fiatı

Londra Buğday konferansından sonra cihan buğday piyasasında az çok tereffü görülmektedir. Ecnebi memleketlerindeki mümessillerimizden, ellerinde mal bulunan tacirlerimizin iyi fiatle ihracat yapmalarını tavsiye eden telgraflar gelmiştir.

Piyasaya duy çıkarılıyor

Piyasada duy ihtiyacını karşılamak üzere, Avusturya malından iki bin liralık duy ithaline müsaade edilmiştir. Bu emir üzerine dün gümrüklerden 800 liralık duy ithal edilmiştir.

Talep vukuunda 1200 liralık duy daha ithaline müsaade edilecektir.

Nikel ihracatı

OTTOVA, 22 (A. A.) — Nikel ihracatı gittikçe artan bir inkişaf göstermektedir. 1933 senesinin ilk ayında yapılan ihracat 3,950,000 dolar tutmuştur. 1932 senesinde bu müddet içinde ancak 1,088,000 dolarlık ihracat yapılmıştı.

Küçük haberler

* Fransız sefareti müsteşarı M. Barbier tarafından şehrimizde bulunan meşhur Fransız piyanisti Mösyö Alfred Cortot şerefine bir öğle ziyafeti verilecektir.

Mösyö Alfred Cortot, bir kaç gün daha şehrimizde kalacaktır.

Poliste

Poliste terfiler

Emniyet memurluğunâ terfi edenler

İstanbul Emniyet müdiriyetinde yeniden bazı terfiler ve tayinler yapılmıştır. Bunlar meyanında ikinci şube hırsızlık masası memuru Hamdi Bey Sinop Emniyet memurluğuna, parmakizi memuru Kâzım Bey Ankara Emniyeti umumiye beşinci şube fen şefliğine, birinci şube merkez memurlarından Cemil B. de Niğde Emniyet memurluğuna terfian tayin edilmişlerdir. Bazı polis memurları da üçüncü komiserliğe terfi etmişlerdir.

Kâzım Bey

Bir otomobil kazası

Erenköyünde Bağdat caddesinden geçmekte olan şoför Hüseyin efendinin idaresindeki 55 numaralı otomobil 55 yaşlarında Çerkeşli Hüseyine çarparak mecruhiyetine sebebiyet vermiştir. Yaralı Zeynep Kâmil hastanesine kaldırılmış, şoför yakalanmıştır.

Camları silerken

Kumkapıda Acemdağı mahallesinde 28 numaralı evde oturan Madam Ebroz evin ikinci katında camları silmekte iken müvazenesini kaybederek düşmüş ve muhtelif yerlerinden yaralanmıştır. Tedavi için Ermeni hastanesine kaldırılmıştır.

İzmirdeki tekaütlerin maaşları

İzmirden gelen haberlere göre Dahiliye Vekâleti İzmir Vilâyetine gönderdiği bir telgrafta Muhasebeihususiyeden maaş alan mütekaitlerin birikmiş maaşlarının derhal ve Cümhuriyet Bayramından evvel behemehal verilmesini bildirmiştir. Bu haber şehrimizdeki mütekaidîn, eytam ve eramili de ümide düşürmüş ve bayramdan evvel maaşların verileceği kanaati hâsıl olmuştur.

Dün bu hususta tahkikat yaptık. Şehrimize bu yolda verilmiş bir emir yoktur. Esasen İzmire gelen emir de muhasebeihususiyeden maaş alan mütekaitlere aittir. Bu itibarla muvazeneiumumiyeden maaş alan mütekaitlere, eytam ve eramile şümulü yoktur.

İnhisarlarda

Afyon itilâfı

Yugoslavya ile yapılan muahede nasıl tatbik edilecek?

Türkiye ile Yugoslâvya arasında aktedilen ve her iki hükûmet parlâmentoları tarafından tastik edilen afyon itilâfının yakında tatbikine geçilecektir. Aldığımız malûmata göre her iki memleketin müşterek afyon ihracatını ve dünya piyasası afyonlarını bir elden çıkarmasını istihdaf eden bu itilâfnamenin sureti tatbiki bugünlerde şehrimizde kararlaştırılacaktır.

Dün bu hususta uyuşturucu maddeler inhisarı müdürü Ali Sami Bey bir muharririmize demiştir ki:

— Mukavelenamenin tatbiki şeklini kararlaştırmak üzere Yugoslâvyadan bir zat bugünlerd şehrimize gelecektir. Bu zatla tatbik şekli etrafında mutabık kalındıktan sonra tatbikata geçilecektir.

"Anlaşma mucibince her iki memleketin harice çıkaracağı afyonların yüzde 76 sini Türkiye, yüzde 24 ünü Yugoslâvya ihraç edecektir.,,

Her yerde aynı fiat

Uyuşturucu maddeler inhisarı idaresi hariçten gelen, dahilde imal edilen bütün afyon müstahzaratına narh koymuştur. Bundan sonra bu nevi maddeler hangi fabrikanın mamûlâtından olursa olsun uyuşturucu maddeler inhisarının firmasını taşıyarak satılacaktır. Her müstahzarın ambalâjın da inhisarın etiketi bulunacaktır.

İnhisar idaresi afyon müstahzaratına üç nevi fiat koymuştur. Birinci fiat inhisarın toptancıya verebileceği fiattir. İkinci fiat toptancının eczacıya inhisardan aldığı fiatine kârını koyarak vereceği fiattir. Üçüncü fiat eczacının o müstahzarı halka satacağı fiattir. Her müstahzarın ambalâjında bu fiat bulunacak ve halk hiç aldanmadan Türkiyenin her tarafında ayni ilâcı, ayni fiate tedarik edebilecektir.

İnhisarın fiatleri eski fiatlerden çok daha aşağı bulunmaktadır.

Mahkemelerde

Eroinciler

Dün şahitler dinlendi, Kaldiron ne diyor?

Osmanlı Bankasının kasalarına eroin saklarken yakalanan Kaldironun yanında çalıştığı banker Davit Safra'nın muhakemesine dün dokuzuncu ihtısas mahkemesinde devam edilmiştir.

Evvelki celsede ayaklarının üzerine basacak halde olmadığı için mahkemeye gelemiyen Kaldiron Efendi dün şahit olarak dinlenmiştir. Bu muhakeme Davit Safra'nın yazıhanesinde bulunan kaçak iskambil kâğıdından mütevellit davadır. Müşkülâtla yürüyerek mahkeme salonuna gelebilen Kaldiron kâğıtların bulunduğunu ikrar etmiş, fakat bunların Davit Safra'nın evine ait oyun kâğıtları olduğunu söylemiştir.

Muhakeme, gelmiyen şahit Ahmet Cevdet Efendinin celbi için, 6 teşrinisaniye bırakılmıştır.

Davit Safra Efendinin yazıhanesinde zuhur eden kaçak içkilere ait dava da dün rüyet edilmiş, bunda da Kaldiron şahit olarak dinlenilmiş, bu muhakeme de gene şahit celbi için başka güne bırakılmıştır.

Sürgün de edilecek

Adapazarında cigara kâğıdı kaçakçılığı yaparken yakalanan Mehmedin muhakemesi dün dokuzuncu ihtısas mahkemesinde neticelenmiş ve 6 ay hapsine, 7 ay Sıvasa sürgün edilmesine, 2751 lira para cezası vermesine karar verilmiştir.

60 kuruşa bir adam

Kasımpaşada bir kahvede 60 kuruş borcunu vermediği için Ahmet isminde bir adamı öldüren Kâmilin muhakemesi dün neticelenmiştir.

Mahkeme Kâmilin 15 sene hapse konulmasına karar vermiş, ancak hâdisede tahrik gördüğünden bu cezayı 12 buçuk seneye indirmiştir. Suçlunun Ahmedin varsilerine bin lira tazminat vermesine de karar verilmiştir.

Başka güne kaldı

Eyipte bir alacak meselesinden biribirini öldürmeğe kalkan boyacı Bayramla koyuncu Sadık dün ağırceza mahkemesinde muhakeme edilmişlerdir. Bu yeni başlıyan davada her iki taraf biribirlerinin canlarına kastetmediklerini söylemişler ve yekdiğerine atfıcürüm etmişlerdir. Muhakeme şahitlerin celbi için başka güne bırakılmıştır.

Bir sigortâ şirketi

Haber aldığımıza göre, Millî Reassüransa kanun mucibince yüzde elli nispetinde tekrar sigorta ettirmediği için bir sigorta şirketi hakkında tetkikata başlanmıştır.

Bu tetkikat bir iki bankanın da kambiyo yolsuzluğunu meydana çıkarmıştır. Kambiyo Mürakabe Bürosu tahkikatı derinleştirmektedir.

Muamelesinde yolsuzluk görünen sigorta şirketinin bir müdürü dün Avrupadan şehrimize gelmiştir. Bu müdür memurlar tarafından vapurda karşılanmış ve yolsuzluk hakkında kendisinden malûmat sorulmuştur.

Nekadar millî emlâk var?

Vilâyetle belediye birleştirilirken millî emlâk işlerinden bir kısımları merkezden alınarak nahiye müdürlüklerine verilmişti. Yeni teşkilâtta millî ve metruk emlâk birleştirilerek müstakil bir müdürlük yapıldığı için nahiyelerdeki bütün defterler ve dosyalar merkeze istenmiştir. Merkez bu defterleri tetkik ettikten sonra İstanbulda ne kadar millî ve metruk emlâk varsa bunların birer cetvelini hazırlıyacak ve bunlara kıymetler biçerek satışa çıkaracaktır. Cetveller henüz hazırlanmadığı için İstanbuldaki millî emlâkin yarısı malûm değildir. Saraylar ve müzeler hariç olmak üzere İstanbuldaki millî emlâkin kıymeti (15) milyon liradan fazla tahmin edilmektedir.

Sinema yıldızı gitti

Bir kaç günden beri şehrimizde misafir bulunan meşhur sinema yıldızı Lil Dagover, dünkü ekspresle Avrupaya gitmiştir.

Romen tayyareleri

Dün şehrimize Romanyadan üç tayyare gelmiştir. Bu üç tayyare Romen Hükûmetine ait bulunmaktadır ve Bükreşten İstanbulda bir durak yapmak üzere Halebe kadar bir hava hattı tesisi etrafında tetkikat yapmaktadırlar. Tayyareler tek satıhlı, ayni model ve ikişer kişiliktir. Madenî olan bu tayyareler bu sabah şehrimizden hareket edeceklerdir.

Romen tayyareleri dün yeşilköye inmiş ve altı kişiden ibaret olan binicileri şehri gezmişlerdir

Belediyede

Fırınların tahdidinden vaz geçildi, ıslahat yapılacak..

Her fırın asgarî 15 bin kilo ekmek çıkarabilecek hale girecek

Fırınların tahdidi fikrinden Belediye vazgeçmiştir. Şimdilik fırınlar yalnız ıslah edilecektir. Bu husus için de beş senelik bir mühlet verilmiştir. Bu müddet içinde fırınların bütün tesisatı makine ve elektrikle müteharrik hale konulacaktır. Fırın radyötörle ısıtılacaktır. Her fırın günde asgarî (15) bin kilo ekmek çıkarabilecek bir hale getirilecektir.

Tanzifat ahırları

Belediyenin Edirnekapı haricinde yaptırmağa karar verdiği asrî ahır ve çöpçü konağının duvarları yükselmiye başlamıştır.

Fatih kaymakamlığı dahilindeki tanzifat amelesi ve çöpçü hayvanları için inşa ettirilen bu asrî binalar, evvelce de yazdığımız gibi çok mükellef olacaktır.

Binanın bir kısmında ahırlar bulunacaktır ki, bu ahırlar Belediye talimatnamesinin asrî ahır diye vasıflandırdığı şekilde yapılmaktadır. Burası bitince bütün ahır sahiplerine gösterilerek asrî ahırın ne demek olduğu öğretilecektir.

Binanın diğer kısmı tanzifat amelesine mahsustur. Bu kısmda bir banyo dairesi, bir istirahat salonu bir kütüphane ve yatak salonu bulunacaktır.

İstanbul şehir plânları

Diğer şehir mütehassıslarile beraber davet edilmesine karar verilen Fransız şehir mütehassıslarından M. Prostenin Pariste bazı harita işlerile daha uzun müddet meşgul olacağı anlaşılması üzerine kendisinin davetinden vazgeçilmiştir. Geçende İstanbula gelmiş olan M. Agachenin de nihayet bir aya kadar plânlarını ve raporunu göndereceği tahmin ediliyor. Belediye cümhuriyet bayramından sonra diğer üç mütehassısın rapor ve plânlarını tetkik etmek ve müsabaka neticesinde içlerinden birisine şehir plânının tanzimini havale etmek niyetindedir.

O zamana kadar tesis edilmesi düşünülen imar şubesi de faaliyete geçecektir. Belediye müsabakayı idare etmek ve mütesassıslardan birinin plânını tercih eylemek üzere mühtelif ilim, sanat ve meslek erbabından mürekkep yüksek bir komisyon teşkil edecektir. Bu komisyona kimlerin iştirak edecekleri henüz malûm değildir.

Yenibahçe stadyomu

Yenibahçede stadyom inşa edilecek yerde şimdiye kadar 200 kadar arsa istimlâk edilmiştir. Daha 100 kadar arsa istimlâk edilecektir. İstimlâk için şimdiye kadar (100) bin lira sarfedilmiştir. Stadyom tesisatı için ise 200 bin lira tahsis edilmiştir. Bu, kâfi gelmiyeceği için inşaata gelecek sene bütçesine de konacak tahsisatla beraber başlanacaktır.

Değirmenlerin ıslahı

Değirmenlerin ıslahı için bir talimatname yapılmaktadır. Bu talimatnameye göre değirmenler tamamen kâgir olacak ve sıhhi, fenni şeraite muvafık olup olmadığını belediye tastik edecektir. Un değirmenlerinin toz çıkarmaması için de bazı asrî tesisat vücuda getirilecektir.

Zabıtai belediye talimatnamesi

Yeni zabıtaibelediye talimatname projesi tamamen tabedilmiştir. Talimatname alâkadarlara tevzie başlanmıtşır. Bir teşrinisanide Şehir Umumi Meclisi açılınca talimatname müzakere edilecek ve kat'iyet kesbedecektir.

Lokantaları teftiş

Belediye şubelere bir tamim göndererek lokantalar ve ahçı dükkânlarının son zamanlarda sıhhî şeraite riayet etmediklerini bildirmiş ve bunların tecziyesini emretmiştir. Lokantalarda yemekler badema açıkta ve müşterinin yemek yediği yerde bulunmıyacaktır. Lokantalarda pişirme, yeme ve bulaşıkları yıkama yerleri ayrı ayrı odalarda olacaktır.

Et yemekleri, listeye yazılırken etin nevi ve cinsi de tasrih edilecektir.

FELEK

Bayramların faydaları

Bayramlar bazılarının dediği gibi yalnız ampul ve bayrak ticaretinin inkişafına yardım etmez. Onların daha tertipkâr, daha şümullü faydaları vardır. Bayram dostlar arasındaki, aile ve cemiyet hayatındaki ufak tefek kırgınlıkları tasfiyeye yarar.. Bu tasfiyeyi yapmak için fırsat bekleyenler bu sevinç günlerinden istifade ederler...

Siyasî bayramlar arasıra akidelerimizin üzerine konan tozların süprülmesine, umdelerimizin cilâlanmasına ve hedefe doğru gidiş istikametinin yeniden kontrolüne ve hele yürüyüş beraberliğine yarar...

Bu seneki Cümhuriyet bayramının onuncu yıldönümüne tesadüf edişi işe daha başka revnak ve küşayiş vermiştir. İtiraf etmeliyiz ki; biz öteden beri bayram etmesini, şenlik etmesini, donanma yapmasını pek bilmeyiz. Bu sene yer yer bu işle meşgul olan bayram komisyonlarının bize yaptıkları tavsiyelerin çok yerinde olduğunu söylemek zaruretindeyiz.. Bir ciddî sevinci, memleket için geniş bir hayat kazancının kutlulanmasını hafif tutmak doğru değildir. Bu kazancın büyüklüğünü takdir ettiğimizi ancak böyle şehri âyinlere verdiğimiz revnakla gösterebiliriz.. Yerli ve ecnebi her şehirli ve köylü buna dikkat etmeğe mecburdur.

Ben bundan dokuz sene evvel tesadüfen Fransızların 14 Temmuz bayramında Pariste idim..Bir buçuk gün anlatsam bu bayramın parlaklığını, bilâ istisna her sınıf halkın sevincini, ateş ve fişenk oyunlarının parlaklığını adam akıllı hikâye edemem. Sokaklar sabahakdaar dans eden halkla dolu; kahveler, birahaneler, dansingler, eğlence yerleri eğlenenlerle lebalep idi.. Bayram etmek bir hüner, şehri âin yapmak bir sanattır. Yavaş yavaş buna alışmalıyız. Bu sene başlayan ciddî bir bayram hareketi umarım ki, her sene daha fazla inkişaf etsin!

Hele senelerden beri cepheleri badana yüzü görmemiş, pencereleri bir kere süpürülmemiş, mühmel bir halde duran bazı karakollar ve resmî dairelerimizin de bu münasebetle badanalanıp temizlenmesi ayrıca memnuniyeti muciptir. Allah razı olsun şu bayramdan..

Yabancı rozetler...

Bilmiyorum; onlar bilerek mi yapıyorlar?. Fakat benim zıddıma gidiyor.. Anlatayım: Şimdiki gençlerde bir rozet merakı var.. Her devrin gencinde bir merak salgını görünür. Bizim neslin gençliğinde de meselâ ceket yakasına saat takmak merakı vardı.

Bu rozetlerin çoğu ecnebi ve yerli spor kulübü rozetleri, bir kısmı da otomobil veya lâstik fabrikaları rozeti... Lâkin bu meyanda bir tanesi var ki, yabancı bir memleketin siyasî armasını taşıyan millî bir rozettir. Bunu, o millete mensup olanların takmaya hakları olduğunu söylemeye bile hacet yok.. Fakat ben bu rozetleri bir takım yerli gençlerin yakasında da görüyorum.. Bilerek mi takıyorlar, bilmiyerek mi takıyorlar? Bilmem. Bildiğim bir şey varsa bir memleket gençliğinin yakasına taktığı rozetin siyasî ifadesini bilmeye ve kendi milliyetine ilişecek en küçük işkillerden uzak durmaya olan mecburiyetidir.. Buna da mı polis karışsın! Azıcık kendi kendimizi kontrol etmeli değil miyiz?

FELEK

29 Teşrinievvel Cümhuriyet Bayramı Verem Mücadelesine yardım günüdür.

Rozetlerimizi hüsnü kabul ediniz. Cemiyete âza yazılınız. 1934 senesi için hazırlanmakta olan, çok zarif Duvar Takvimlerimizi tercih ediniz. Fiatı "50" kuruştur.

Tetkikler ve Fikirler

Çikolata efsanesi

Çikolata fabrikacılığı da bir kaç senedenberi millî sanayiimiz arasına girdi. Bütün dünya çocukları gibi, Türk çocuklarının da pek hak lı olarak sevdikleri bu lezzetli mad de yüzünden her sene en aşağıdan bir milyon liramızın yabancı memleketlere gittiğini gazeteler yazarlardı. Şimdi bu paramızın hepsi değilse de büyük bir kısmı memleketimizde kalıyor, hem de çocuklarımız sevdikleri çikolatayı daha ucuz ve daha bol yiyorlar.

Kahveyi bütün dünyaya biz Türkler tanıttığımız gibi, çikolatayı da tanıtanlar gene Türk ırkına mensup oldukları pek muhtemel bulunan Azteklerdir. İspanyolların Orta Amerikaya yerleşmelerinden evvel oralarda bir imparatorluk kurmuş olan Aztekler medeniyeti ile orta Asyadaki Türk ırkının medeniyeti arasında çok benzerlik vardır. Meselâ Çinde bulunan ve Türk ırkı medeniyetinin eserlerinden olan hasta heykelleri ile Azteklerden kalan hasta heykelleri ayni san'ati gösterirler. Bu benzerliği tarihçilerden bazıları Çinlilerin orta Amerikayı dolaşarak orada gördükleri sanati taklit etmişlerdir. Diye izah etmek isterlerse de her iki medeniyetin aslı ayni medeniyet yani orta Asya medeniyeti olduğunu, yani Azteklerin orta Asyadan Amerikaya geçmiş olduklarını söylemek akla daha yakın gelir. Aztek dilinde dahi Türkçeye benzerlik bulunması bu fikri teyit edecek mahiyettedir.

Azteklerin dünyaya tanıtmış oldukları çikolata efsanesinde bile Aztek dilinin Türkçeye benzediğine bir delil vardır.

Filvaki Azteklerden kalan efsaneye göre, onların Allahı ve Allahın Peygamberi olan Kuetzalkotl çıkolatayı insanlara Talçitebek ismindeki dağın üzerinde tanıtmışlardır. Talçi kelimesinin bizim şimdiki Türkiyemizdeki alçıya benzediği garip görünerek kabul edilmese de Tepek kelimesinin bizim Tepe kelimesine pek yakın olduğu ve ayni mânâda bulunması elbette göze çarpar. Mongol dilinde tepe dobo olduğu halde şark türkçesinde dombak olması da Azteklerin tebe kelimesinin sonuna bir K ekledikleri izah eder.

* * *

Azteklerden kalan ve Hiyeroğlif yazısı ile yazılmış olan Teramakstli diye kitabına göre Allahlar, kendilerinin pek sevdikleri ve güneşin ilk evlâdının da pek ziyade hoşlandıkları kakao ağacını insanlara tanıtmak ve onun nefis meyvasından yapılan lezzetli maddeyi insanlarada öğretmek için bahçıvan (Kuetçalcoatlı) Peygamber olarak yeryüzüne göndermişlerdi.

Bu Peygamber Telçitepek dağında yerleşti ve oradaki toprakların zenginliğinden ve iklimin güzelliğinden istifade ederek yeryüzünde bir cennet meydana getirdi. Bu cennette hasıl olan arpa başakları o kadar ağır olurlardı ki bir adam onu güçlükle taşıyabilirdi. Pamuk ağacı insanların arzusuna göre başka başka renklerde mahsul verirdi. Meyva ağaçlarının verdikleri meyvalar başka hiç bir yerde bulunamıyacak kadar büyük ve lezzetli olurdu. Cennetin havası kuşların zarif musikileri ve çiçeklerin yürek acıcı kokuları ile dolardı.

Bu cennette kakao ağacı en mühim şeydi. Çünkü Peygamber gıdasını yalnız o ağaçtan alır ve başka bir şey yemezdi. Halk bu ağacı yeryüzünde tanıttığı için Peygamberi kendisine hükûmdar yaptı. Fakat o dünya kudretinin zevkini tattığı vakit şeytana uydu ve şeytanın insan kıyafetine girerek getirdiği yabancı bir içkiyi içince çıldırdı. Bunun üzerine Allahlar kendisini yeryüzünden kaldırarak yağmur ve kraği perisi yaptılar. Fakat kakao ağacı insanlara kaldı.

* * *

On altıncı asrın başında İspanyollar Meksikaya girdikleri vakit orada buldukları Aztek İmparatoru ikinci Manteçuma yalnız çikolatadan yapılmış içki içerdi. Bu içki kendisine altından, fakat başka parlak madenlerle süslenmiş kupalar içinde getirilir ve İmparator içkiyi bir defa içince kupayı sarayın her tarafını ihata eden göle atardı. Her defasında ayrı kupa geldiğinden İspanyollar sonradan bu gölü kurutmuşlar ve dibinde altın kupalardan bir hazine çıkarmışlardır. Sarayın bir senelik çikolata sarfiyatı bizim şimdiki hesabımızla yüz bin tonilatoya çıkardı. İspanyollar İmparatorun sarayında bir miliyara yakın kakao meyvası bulmuşlardı. Avrupalıların ilk defa tanıdıkları kakao meyvaları da İmparatorun sarayında bulunan bu meyvalardandır.

Aztekler arasında kakao meyvası para yerine geçerdi. Herşeyin kıymeti kakao meyvasına göre, beş, otuz, yüz kakao diye ölçülürdü. Bu meyvanın para yerine geçmesinde bir de hikmet vardı: Herkes mümkün olduğu kadar çok kakao meyvası toplıyarak zengin olmak ister fakat — çürüyeceği için — toprak altına gömerek saklayamaz, ya sarfetmeğe, ya yemeğe mecbur olurdu. Bu suretle insanların hasis olmalarının önüne geçilirdi.

İspanyollar da Meksikaya yerleştikten sonra Aztekler kadar çikolataya düşkün oldular. Kadınlar sabahtan akşama kadar çikolata içkisi içerler, pazar günleri kiliseye gittikleri vakit bile hizmetçileri kendilerine bardak içinde sıcak sıcak çikolata getirirlerdi. Bir peskopos bu âdeti yasak etmişti. Hanımlar darıldılar, keşişler daha müsait oldukları için kilise yerine manastırlara devama başladılar. Peskopos keşişleri aforoz etti. Ve bu sefer hanımlar çikolatanın hatırı için evlerine kapandılar. Nihayet akıllı bir papas çıkarak — o vakit kakaonun yağı olduğu bilinemediği için — çikolata içkisinin pehrizi bile bozmıyacağına dair fetva verdi, peskoposu mattetti.

İspanyollar vasıtasile çikolatayı öğrenen başka milletler de hemen ona düştüler. Heryerde kibarlar çikolata pişirmek için mahsus aşçılar getirtirlerdi.

Fransada on yedinci asırda halkın iptilasından para kazanmağı düşünen açık gözlü biri — Kraliçenin adamı olduğundan — çikolata satışını (bizim inhisar idaresi duymasın) inhisar altına aldı. Meşhur filozof Voltaire kahvenin de hatırını kırmamak için, çikolataya karıştırmak usulünü icat etmişti. Napoleon da geceleri çok çalıştığı vakit yorgunluğunu gidermek için çikolata içer ve yanındakilere de birer bardak ikram ederdi.

Yemek sevmeği bir güzel sanat derecesine çıkarmış ve onun edebi yatını yazarak adı ölmiyecek insanlar arasına girmiş olan Brillat-Savarin anberli çikolata icat etmiş ve bunu mahzun tabiatli kimselere bilhassa tavsiye etmiştir.

İsveçli büyük tabiiyat âlimi Linne yeryüzünde bulunan hayvanlara ve nebatlara birer ilmî isim taktığı vakit çikolata ağacına kakao Teobroma adını vermiştir. Allahlar içkisi demek olan ikinci kelime bir taraftan Azketlerin efsanesine telmih olmakla beraber, o büyük adamın da çikolatayı çok sevdiğine delâlet eder.

Galiba, insanlar arasında Allahlara en yakın çocuklar olduğu için onlar da çikolatayı Allahlar kadar severler.

G. A.

SIHHAT ÖĞÜTLER

İşçi kadınların beslenmesi

İşe giden kız ve kadınların ziyadeleşmesi ve hatırı sayılır bir miktarda çoğalması bunların beslenmesi meselesini hatıra getirir Bu mesele göründüğü kadar kolay hallolunur işlerden değildir. Halbuki sıhhati umumiye ile pek yakından alâka ve münasebeti olduğu için göz önünden ayırmağa gelmez. Bunların çoğu bir lokma bir şey yemeden sabahları erkenden işinin bulunduğu yerlere gitmeğe mecbur oluyorlar. Sabah yola çıkmadan bir parça bir şey yemek istese onu kendi hazırlamalıdır. Netekim akşam evlerine dönenlerin çoğu yemeklerini bizzat yapıp hazırlamağa mecburdurlar. Halbuki sabahtan akşama kadar çalışan kimse için bu iş ne kadar yorucu ve yorğunluk vericidir.

Bu kadın ve kızların gittikleri iş yerleri ve fabrikalar ekseri büyük ve kalabalık şehirlerde bulunduğu için hemen yakında ve istedikleri yerde karınlarını doyuracak ucuz ve kendileri için münasip yemek yapan aşçı ve lokanta bulunamaz. Böyle bir yer bulunsa da pek uzak ve kıyı, kenar yerlerde bulunur. Bu itibarla bunların çoğu sıhhatça hiç te arzu edilir halde değildirler.

Bazı müteşebbis iş adamları ve fabrika sahipleri işçiler ne kadar iyi beslenir ve kuvvetli olurlarsa o kadar ziyade çalışır ve fazla randuman vereceğini ve bunun kendi kâr ve hesabına daha uyğun düşeceğini düşünerek bunlar için gayet ucuz bir halde karınlarını doyuracak yemek ve yemekhane tedarik etmek çaresini bulmuşlardır. Arzu edenler dahi evlerinden getirdikleri yemeklerini orada yerler. Böyle ucuz yemek ve müsait bir vakit her zaman bulunamıyacağından işçi kızlar gündüzleri öğle yemeğini hafif tertip esmer ekmek, peynir, veya terayağı, bir bardak süt ve yemiş ile bitirip asıl gıdasını alacağı yemeği evinde yemelidir.

Bir çok kimseler yenilen yemek, hemen o ande kuvvet ve enerji verdiğini zannederler. Bilmezler ki, yenilen yemekler evvelâ hazmoluyorlar sonra höcere teşkiline hizmet ederler. Ondan sonradır ki, hararet ve enerji hâsıl etmek için temellük eder ve dağılırlar. İşte hayatın ifade ettiği mana budur.

Büyükada
Dr. ŞÜKRÜ

KULAK MİSAFİRİ

Beterin beteri var!

Tuhaflardan biri anlattı:

— Yeni evli bir ahbap, elinde bir kesekâğıdı ile bakkaldan çıkıyordu. Gülerek yakalştım:

— Gene ne nevaleler düzdün bakalım?

Başını salladı:

— Bırak Allah aşkına..

— Merak bu ya.. Dedim, kesekâğıdında ne olduğunu görmesem içim rahat etmiyecek!..

Kesenin — pardon — keşekâğıdının ağzını açtı:

— A... Diye haykırmışım.. Bu de nesi?

— Görüyorsun ya.. Keçi boynuzu..

Sonra yüzünü buruşturarak ilâve etti:

— Bizim hanımın en baş yemişi bu.. Allahın günü, eve keçi boynuzu taşırız.. bari odun parçalarının yenilecek bir tarafı olsa..

Hani, eskilerden birinin, "bir dirhem bal için on çeki odun çiğniyemem!,, Dediği kadar var. Ömrümde ağzıma almış adam değilim.. Bizimkinin bayıla bayıla yediğini gördükçe şaşar kalırım.

Keçi boynuzu da yenir mi canım?

Arkasını okşadım:

— Bu kadar şikâyet etmeğe hakkın yok...

— Niçin?

— Dua et ki karın sana yalnız keçi boynuzu taşıtıyor.

Gözlerini açarak sordu:

— Başka ne taşıtacaktı?

Kulağına eğildim:

— Meselâ keçi boynuzu yerine bir insan boynuzu da taşıtabilirdi!

M. SALÂHADDİN

Tamamen tezyin ve tecdit edilen
ASRÎ SİNEMA
Kapılarını, Bu perşembe akşamı açıyor. Her akşam ve Cuma, Cumartesi, Pazar günleri 16,5 matinelerinde
ZENGİN VARYETE PROĞRAMI (8977)

Yarın akşam saat 21,30 da
Fransız Tiyatrosunda meşhur piyanist
KORTO'nun
veda konseri

RADYO

Bugünkü proğram

İSTANBUL :
18 Gramofon.
18,30 Ders: (Dersleri olanlara) fransızca.
19 Hikmet Rıza Hanım.
19,45 Sevim Hanım.
20,30 Müdür Nurettin Bey ve arkadaşları.
21,30 Gramofon.
22 Anadolu Ajansı, Borsa haberi, saat ayarı.

ANKARA, 1538 m.
12,30: Gramofon. 18: Orkestra: 18,45: Alaturka saz. 20: Ajans haberleri.

VARŞOVA, 1411 m.
18: Taganni .19,25: Hafif musiki. 20,10: Muhtelif. 21: Plâk ile "Traviata,, operası (Verdi). 23,15: kahvehane konseri.

BUDAPEŞTE, 550 m.
18: Orkestra. 18,40: Konferans. 19,45: Çift piyano konseri. 20,45: Filharmonik takım tarafından konser. 23: Haberler. — Sigan musikisi. 24,35: Mandito cazı.

VIYANA,, 5188 m.
18,25: Çift piyano konseri. 19: Müsahabe. 19,20: Müsahabe ve ders. 19,55: Schubertin eserlerinden konser. 20,55: Haberler vesaire. Hafta haberlerinin icmali. 21,50: Aşk şarkıları 23,35: Akşam konseri. (plâk ile).

MİLANO - TORİNO - LORANSA
18,15: Balâlâyka orkestrası. 19,45: Haberler.--plâk. 20,25: Ecnebi lisanile neşriyat. 21: Haberler — plâk. 22,20: Oda musikisi. 23,35: Dans plâkları.

PRAG, 488 m.
18,10: Plâk. — Konferans. 18,30: Plâk. 18,55: Plâk. — Zürа ve amele neşriyatı. 19,35: Almanca neşriyat. 20,45: ? 21,30: Muhtelif milletlerin şarkılarından (Cenubi Amerika ve Amerika zencileri şarkılarından.) 22: Keman ve orkestra konseri.

ZÜRİH, 459 m.
20,10: İsviçre şarkıları. 20,55: Radyo orkestrası.

ROMA, 441 m.
18,20: Taganni ve orkestra. 20,25: Ecnebi dillerle haberler. 19,40: Arnavutça neşriyat.--Haberler. 20,25: Ecnebi dillerle neşriyat. 21: Plâk. 21,50: Hafif musiki konseri.

BÜKREŞ, 394 m.
18: Radyo orkestrası. 19,20: Taganni. 19,30: Radyo orkestrası 20: Ders. 20,25: plâk ile senfonik parçalar. 21,05: Taganni. 22,20: Taganni. 23: Keman musikisi.

Nakil

Galatasaray lisesi berberlerinden Hamdi Bey, Galatasaray merkezinin yanına nakletmiştir.

İş ve İşçi

Milliyet bu sütunda iş ve işçi istiyenlere tavassut ediyor. İş ve işçi istiyenler bir mektupla İş büromuza müracaat etmelidirler.

İşçi aranıyor

Memure Hanım isteniyor

Karaköy Voyvoda caddesi Karaköy Palas sırası Polis noktası arkasında Şevket Paşa Han. 3 üncü kat No. 7 - 9 . Her gün saat 12 den bire ve beşten yediye kadar müracaat olunması.

İş arayanlar

Eski yeni harflerle okur yazarım. Daktilo bilirim. Pek seri değil. Askerden yeni terhis edildim. Kendime bir iş arıyorum. Kumkapı Nişancasında Nalbant cami sokağında No. 5 hanede Ahmet.

Deli Gönül: MARIE BELL
(8971)

Yeni neşriyat

Türk dili bülteni

ANKARA, (A.A.) — T. D. T. Cemiyetinden: T. D. T. Cemiyeti tarafından neşredilmekte olan Türk dili adlı bültenin üçüncü sayısı çıkmıştır.

Bu sayıda cemiyetin kuruluşundan sonraki ilk çalışmalariyle kararlarının bir tarihçesi umumî kâtipliğin altı aylık faaliyet plânçosu, Cemiyet çalışma kollarının Mart, nisan, mayıs aylarındaki çalışmalarını gösterir raporları, Derleme kolunun Temmuza kadar verdiği aylık raporlar, derlemeden gelen sözlerden istılâh karşılığı olabileceklerden bir kısmının listeleri, Divanı Lûğatı Türkten taranmış askerlik, idare ve siyaset sözlerinin listesi, İngiliz ve Alman gazetelerinin Dil inkılâbımız hakkındaki yazıları, Gılgamış hikâyesi, ve bunun hakkında edebî bir tahlil vardır. Bundan başka ebediyete karışan Şair Hâşimin dil kurultayı sırasında umumî kâtipliğe geöderdiği bir mektupla şaire ait bazı hatıralar da ayrıca bu sayıda yer tutmuştur.

Naim Hâzım Beyin Arap dilinde Türkçe adı ile şimdiye kadar bir çok arap sözlerinin Türk köklerinden çıkmış olduğu hakkında gazetelerde çırak yazdığı bir etüt açık bölüm olarak yazdığı bir ötüt açık bölüm olarak bu sayıya bağlanmıştır. Bültenin Fransızça bir kısmı da vardır. Dil işlerinin bütün safhalarını gösteren bu bülteni dilsevenlere tavsiye ederiz.

İSTANBUL BELEDİYESİ
Darülbedayi Temsilleri
Yarınki salı günü akşamı saat 21,30 da
KRİSTİ
Yazan: Eugène O'neile
Türkçeye çeviren: Avni Bey
Muallim ve talebe gecesi
4 Perde

Milliyet
Asrın umdesi "MİLLİYET" tir.

ABONE ÜCRETLERİ :

	Türkiye için L. K.	Hariç için L. K.
3 aylığı	4 —	8 —
6 "	7 50	14 —
12 "	14 —	28 —

Gelen evrak geri verilmez.— Müddeti geçen nüshalar 10 kuruştur.— Gazete ve matbaaya ait işler için müdiriyete müracaat edilir. Gazetemiz ilânların mes'uliyetini kabul etmez.

BUGÜNKÜ HAVA

Yeşilköy rasat merkezinden aldığımız malûmata nazaran bugün hava bulutlu ve şimal istikametlerinden rüzgârlı olarak devam edecek ve fasılalı olarak yağmur yağacaktır.

22-10-933 tarihinde hava tazyiki 761 milimetre, en fazla sıcaklık 15 derece, en az sıcaklık ta 8 derece idi.

Türk san'atkârlarının yeni ibdaı büyük bir gala ile bugün İstanbul halkına irae olunacaktır.
Rejisör ERTUĞRUL BEYLE büyük bestekâr MUHLİS SABAHATTİN Beyin eserleri ve HAZIM GALİP, VASFİ, MAHMUT, MUAMMER Beylerle ve ŞAZİYE, NECLÂ, SEMİHA ve yeni yıldızlarımız CAHİDE ve MELEK Hanımların temsilleri olan
Söz Bir, Allah Bir
Büyük ve mükemmel Türk filmi. Bugünden itibaren
Şehzadebaşında MİLLÎ, Ayasofya'da ALEMDAR Sinemalarında bâşladı
Sabırsızlıkla beklediğiniz eseri görünüz ve İftihar ediniz.
Fiyatlarda zammiyat yoktur. Gündüz oyunları: 2-4-6 akşam oyunları 8,15-10 da
(8872)

Milliyet'in edebî romanı: 20

KIR ÇİÇEĞİ

BURHAN CAHİT

(İnkılâp Romanı)

Başını kaldırdı. Beni Ermeni kızı sanıyordu. Güzel türkçe konuştuğumu görünce şaştı, kaldı.

— Sen Türk müsün ?

Ona bir kaç kelime ile başıma gelenleri anlattım.

Çok iyi bir adamdı. Benim için bir hayli üzüldü.

Sonra:

— Burada bir kitapçı Ali Efendi var. Ona bir danışalım. Sen gene beni burada bul. Çaresine bakarız, dedi.

O kadar sevinmiştim ki paranın üstünü bile almadan ayrıldım. Çarşıda dolaşan marabetlerin şüphelenmelerinden korkuyordum. Maksadımı anladıkları takdirde beni mektepten dışarı salıvermiyecekleri muhakkaktı.

Şimdi bir daha izin gününü dört gözle bekliyordum.

Mektepte zaten ders yaptığımız yoktu. İstanbuldaki hocaların hiç biri yok. Hele en çok piyano hocamızı kaybettiğime yanıyorum. O ihtiyardan çok istifade ediyordum. Fakat piyanolarımızdan birini bizimle beraber getirdiler. Onun bozulan akordunu zahmetle kendimiz yaptık.

Amerikalılar bizim için sandık sandık erzak gönderiyorlar. Fakat öyle görünüyor ki papaslar, marabetler eskisi gibi Amerikalılara bel bağlamıyorlar. Burada öğrendi mki İstanbulun muhtelif köşelerindeki erkek ve kız itamhaneleri hep Yunanistana nakletmişler.

Atinada, Selânikte bir çok yerlerde bizim gibi Türkiyeden gelmiş kız ve erkekler varmış. Kim bilir oralarda da benim gibi nekadar Türk kızı, Türk çocuğu vardır.

Beklediğim gün nihayet geldi.

Bu Sör Sateniğin isim günü idi. Onun şerefine bize kasabaya inmek izini verildi.

Onar, yirmişer kişilik kafileler le mektepten çıktık.

Sevinçten kalbim çarpıyor.

Kim bilir bugün belki de mektebe dönmiyeceğim.

İçime öyle geliyordu ki üzümcünün bahsettiği adam kurtulmamıçin bir çare bulmuştur.

Çarşıya geldik.

Büyük çınarın altında toplanmak üzere herkese öteberi almak için izin verildi.

Bana takılmak istiyen Sürpik ismindeki kızı atlattım.

Kahve ve gazinoların sırasındaki üzümcüye koştum.

Aadam beni derhal tanıdı.

— Kızım. Şurada, ileride bir saat kulesi var. Görüyor musun?

Evet!

— Tam onun karşısında İlmi Efendinin dükkânı var. Camekânda kitaplar, gazeteler vardır. Oraya gidince görürsün. Ona git. Seni bekliyor. Beni üzümcü Mustafa yolladı, de.

Çarşıda dolaşan kızlara, Marabetlere bir şey hissettirmemek için ellerim pardösümün ceplerinde öteye beriye bakına bakına caddeyi yürüdüm.

Saat kulesi epey uzaktı.

Bugün sokak daha kalabalık.

Allah verede kitapçı İlmi Efendinin dükkânında beni tanıyan kimse olmasa!

Korkudan tabiî görünmek için yaptığım hareketleri şaırmıyordum.

Nihayet saat kulesinin yanına geldim.

Karşısında bir çok dükkân levhaları, camekânları görünüyor.

Şaşkınlıktan İlmi Efendinin ne levhasını, ne gazete ve kitap dolu camekânını bir zaman göremedim.

Nihayet dükkândan bir adam dışarıya doğru Türkçe seslendi:

— Hafız Ali postaya git bak. Gazeteler gelmiştir.

Bu ses ne munis, ne yumuşak sesti.

O tarafa doğru koştum.

Dükkânın kapısı açıktı. Atladım. Gözlüklü, orta yaşlı, zayıf bir adam beni görünce dikkatle baktı.

O daha sormadan ben başladım:

— Kitapçı İlmi Efendi siz misizin efendim?

— Benim yavrum. Sen galiba İstanbuldan geldin.

— Evet efendim.

— Üzümcü Mustafa çavuş mu yolladı seni.

İlmi Efendi beni tanımıştı.Rahat rahat türkçe konuşuyordum:

— Evet efendim.

İlmi Efendi camekândan dışarı baktı.

Sonra bana yüksek defter yığınları arkasında bir sandalye gösterdi.

— Otur kızım. Anlat bakalım. Sen buralara nasıl geldin.

Ermeni Eytamhanesinde iki sene Türkçe konuşmadığım için bildiğim bazı kelimeleri söylerken zorluk çekiyordum .

Kitapçı İlmi Efendiye Erzurumdan başlayıp Dedeağaca kadar devam eden ömrümün her parçasını aklıma geldiği kadar anlattım.

Babamın nasıl parçalandığını, annemin nasıl baskında ortadan kaybolduğunu anlatırken İlmi Efendinin gözleri yaşarıyordu.

Ben maceramı anlatıp bitirdikten sonra İlmi Efendi uzun uzun düşündü. Sonra yavaş yavaş konuşmağa başladı.

— Senin gibi dini, milliyeti değiştirilerek buralara kadar sürülen Türk yavruları pek çok. Bütün Yunanistanda, Bulgaristanda bunlar vakit buldukça kurtuluyorlar. Pek küçükken Ermeni çocuğu diye Eytamhanelere kaçırılan Türk yavrularını kurtarmak kabil değil.. Çünkü onlar ne analarını, ne babalarını, ne memleketlerini bilmiyorlar. Sen kaç yaşındasın kızım.

— On beş efendim.

— Evet, sen tabiî her şeyi biliyorsun. Kaçmakta haklısın.

O kadar dolmuşum ki kendimi tutamadım. Gözlerimden yaşlar boşandı.

İlmi Efendi beni teskin etmeğe çalışıyordu.

— Beni kurtarınız, bir daha oraya göndermeyiniz, diye yalvardım.

— Merak etme evlâdım. Artıkgitmezsin. Fakat burası ufak bir yerdir. Belli olursa mesele çıkar. Zaten Yunanlılarla da sulh imzalandı. Acele etme. Şimdiki halde seni çok emniyetli bir Türkün evine yerleştiririm.. Ortalık açılsın. Seni İstanbula yolcu ederiz. Türkiye artık kurtuldu. Mustafa Kemal Paşa bütün Türkleri hürriyetlerine, istiklâllerine kavuşturdu. Sen de öz vatanına kavuşursun yavrum.

O dakikada bu söylenen şeylerin mânâsını idrâk edemiyordum. Beş altı yıldır biribiri üstüne yüklenen felâketler beni o kadar korkutmuştu ki iltica edecek yer arıyordum.

Kitapçı İlmi Efendi güldü:

— Demek şimdi eytamhaneye gitmek istemiyorsun?

— Hayır.

— Gitmezsin. Ben zaten bir kaç ahbaba anlatmıştım.Şimdi sen orta

(Devamı var)

Büyük bayramda İstatistikler

Her yerde on yılın blânçosu çıkarılıyor

AYDIN, (Milliyet) — On Cümhuriyet yılında yapılan işler hakkında, bütün daire müessese ve cemiyetler raporlarını hazırlıyarak Başmühendis Kemal Beyin reisliği altında kurulan istatistik ve Grafik yardımcı komitesine vermek ve komite tarafından bayram günlerinde Halkevi salonunda açılacak sergide teşhir edilmek üzere Grafikler hazırlanmaktadır.

Bu meyanda Aydın Ticaret odası başkâtibi Hazhar Beyin büyük emek ve himmet sarfederek hazırladığı rapor, Odanın kuruluğu tarihten itibaren Oda mıntakasının ticarî, iktısadî ve ziraî vaziyetini tamamen tebarüz ettirmektedir.

Aydın Ticaret Odası Başkâtibi Mazhar Bey..

Bu rapordan bazı mühim noktaları alarak okurlarımıza arzediyorum.

75 kalem toprak mahsulü çıkarak Aydında ticaret ve sanayi odası 924 senesinde kurulmuştur.

İlk idare heyeti Keresteci Rifat Beyin reisliği altında teşekkül ederek on sene Eylülünde tüccarlar sınıflara ayrılmış ve Odaca tescil olunmuşlardır.

Bu müddet içidne Odaya dört başkâtip gelmiştir. Bahri, Vacit, Zihni, Şerif ve Mazhar Beyler.

931 senesinde Oda heyeti, Odanın icralarla orada burada oturmasını muvafık görmiyerek 4262 liraya şimdiki modern binayı yaptırmış ve 932 senesinde buraya yerleştirilmiştir.

Ayni sene içinde İktısat Vekâleti Çine Ticaret odasını kaldırarak bir mümessille idare edilmek üzere Aydına bağlanmıştır.

Odaya kayıtlı tüccar ve esnaf yekûnunun en kabarık olduğu sene 930 ve 931 seneleridir. 932 de bu sene bu rakamlar tedricen düşmüştür. Bu seneki mukayyit tüccar yekûnu 930 senesine nazaran yarı yarıyadır.

Bu sene Oda sicilinde yazılı 5 fevkalâde sınıf (Bankalar ve Forbes kumpanyası) 19 birinci, 29 ikinci, 98 üçüncü, 99 dördüncü, 249 beşinci ve 100 esnaf vardır.

Bunların 170 şi Aydında, 13 Kocaelide, 20 Karapınarda, 23 Germencik, 18 Reşidiyede, 10 Umurluda, 24 Köşkte, 13 ü de Dalamada olup 35 i tuhafiyeci, 25 i fabrikacı, 10 otelci hancı, 6 tabak, 22 si demirci, 29 u manifaturacı, 50 bakkal, 40 kunduracı, 11 i terzi, 10 uncu, zahireci, 5 keresteci, 5 i sabun imalâthanesi, 8 müteahhit, 5 i komisyoncu, 10 u celep, kasap, 5 i şekerci, helvacı, 3 eczacı, 3 sarraf, 4 müskirat çı, beşi de şapkacıdır.

Odamıntakasında 17 fabrika teşviki sanayi kanunundan istifade etmektedir.

Bunlardan 15 i zeytinyağı, pamuk ve un fabrikası, biri sabun fabrikası, birisi de incir temizleme fabrikasıdır.

Ticaret Odasının kurulduğu günden itibaren sekiz sene içinde Aydında 1,096,759 dönüm arpa, 1,004,911 buğday, 105,922 yulaf, 195,795 çavdar, 267,453 mısır darı, 365,134 ak darı, 8486 pirinç 69,623 burçak, 172,564 bakla, 45,5454 nohut, 135 mercimek, 62,545 fasulye, 461,602 pamuk, 36,686 kenevir, 78,414 tütün, 21,646 börülce, 43,397 afyon, 82,126 sisam, 29,28 yer fıstığı, (932 - 933 te başlamıştır). 8475 dönüm patates, ekilmiştir.

932 senesi sonuna kadar alınan mahsul tahminen şunlardır.

81, buçuk milyon kilo arpa, 58 buçuk milyon kilo buğday, 29 milyon kilo mısır, 15 buçuk milyon kilo çavdar, 4 milyon kilo yulaf, 3 buçuk milyon kilo burçak, yarım milyon kilo pirinç, 20 buçuk milyon kilo akdarı, 36 milyon kilo pamuk, yarım milyon kilo nohut, yarım milyon kilo kenevir, 34,500 kilo afyon, 500,000,000 kilo susam, 102 milyon kilo incir, 4 buçuk milyon kadar üzüm, 157 milyon kilo zeytintanesi, 24 buçuk milyon adet portakal, 4 buçuk milyon kilodan fazla üzüm, kiraz ve saire yağ ve kestane, ceviz badem fıstık, gibi kuru meyveler istihsal olunmuştur.

Odanın sekiz senelik irat ve masraf bütçeleri yekûnu 64,375 lira 88 kuruş olup bundan 7724 lira ihtiyat akçesi ayrılmıştır.

Reis Ömer ve Başkâtip Mazhar Beylerin gece gündüz usanmadan ve üşenmeden çalışarak meydana getirdikleri uzun raporlarında bu müddet içinde Odanın yaptığı bütün işlerve şehrimizdeki bankaların, kooperatiflerin faaliyetleri de gösterilmiştir ki, Cümhuriyet hükûmetimizin istatistiklere ve grafiklere verdiği ehemmiyet göz önüne alınınca Oda heyetinin bu eserini takdirle yazmak vazifedir.

Aydında Sıhhat işleri

Dokuz sene içinde yapılan işlere bir bakış

AYDIN, (Milliyet) — Mektep sıralarında benizleri uçuk, sıska, dalaktan yürüyemez arkadaşlarımızın kolunda sarı iplikten bir bilezik görürdük. İzaha ne hacet, sıtma bağı. İdadî sıralarında görülen bu feci manzaralara hayret etmek te pek halkı olamazdı. Çünkü Anadolunun değme sancak merkezlerinde bile doktor yoktu. Olsa bile ehliyeti yabancı memleketten gelmiş, Türki iyi etmeden ziyade kırmağı millî vazife sayan bir yabancı hekimin ve bir iki sene bir eczahanede kendisi gibi yetişmiş bir eczacıdan kaptığı görgü ile bir ne idüğü belirsiz eczacı, bunlardan medet ummak, hocanın üfürüğünden şifa aramak kadar tehlikeli idi.

Bu gün ise hekimsiz kaza yok, nahiyelerin bir çoğunda bile genç Türk hekimleri Türkün sağlığına ve birliğine çalışıyor.

Her vilâyette Avrupadaki işleri kadar muntazam ve eksizsiz hastahaneler, dispanserler, çocuk doğum bakım evleri var. Sıtmanın frenginin, trahomun, veremin salğın olduğu yerlerde mücadele teşkilâtları kuruldu, dispanserler açıldı.

Bu mektubumda 925 senesinde kurulan Aydın sıtma mücadele teşkilâbının 9 senelik işlerini bildiriyorum.

Bu müddet içinde 1,154,652 yurttaş muayene edilmiştir.

326,088 dalak bakılmış ve 532,067 kan muayene edilerek 58,685 müsbet bulunmuştur.

Mücadelenin kurulduğu sene yüzde 43,5 olan dalak nisbeti 929 yüzde 14 düşmüştür. Bu sene yüzde 33 gösteriyorsa da bu hastalığın yürümesinden ileri gelmiş değildir.

Mücadele mıntakası çevresine yeniden alınan mıntakalardaki dalaklılar nisbeti kabartmıştır. Çünkü her sene mıntaka genişletilmekte, yeniden bir çok köyler de muayene yapılmaktadır.

Yine bu sebepten kan muayenesinde müsbet vakayi yüzde 2,7 kadar düşmüşken bu sene yüzde 17,5 gösteriyor.

Bu zaman içinde 408,048 yurttaş tedavi edilmiş ve 5,781,521 kilo kinin, çocuklar için de 93,976 adet ötekinin,51118 parça çukulatalı kinin,zayiflere 14,322 adet kuvvet hapı dağıtılmış ve ateşli hastalara da 5541 Ampul kinin arzedilmiştir.

Yeniden 21,599 metre kanal açılmış, 8850 metre kanal ıslah edilmiş ve 7939 dönüm bataklık kurutulmuştur.

40, 046 bir odalı evde, 40,643 birden fazla odalı bir evde, 57,661 ahırda, 39,355 çit barakalarda, 1111 ağılda 10027 cami, mektep, kahve ve sairede ki, ceman 224,661 yerde kış tathiratı yapılarak buralarda barınan sivrisinekler öldürülmüştür.

Mıntaka çevresinde iki vilâyet, 6 kaza, 13 nahiye, 13 mektep vardır. Bu müddet içinde 5040 köyde mücadele yapılmıştır.

Mıntaka 7 şubeye ayrılmıştır. Her şubede mücadeleye tabi nüfus şunlardır:

Denizli 13,863, Nazilli 45,913 Karahayıt nahiyesi 25,000, Aydın 27,927, Bağarası nahiyesi 21,939, Torbalı kazası 20,283, Milâs 18 bin ki, ceman 172,925 tir.

Mücadele ova köylerinde yapılır. Mücadele mıntakasında olmıyan dağ köyleriyle diğer yerlerden gelen muayene ve tedavi edildikleri bu yekûnda bunlar yoktur.

İşte saltanat devrinde parasiyle hekim, ilâç bulamıyan yurttaşların sağlığını Cümhuriyet idaresi devlet teşkilâtiyle, devlet bütçesinden böyle koruyor.

Elâziz gittikçe güzelleşiyor

Son senelerde umran işleri gözle görünür bir canlılık arzetmektedir

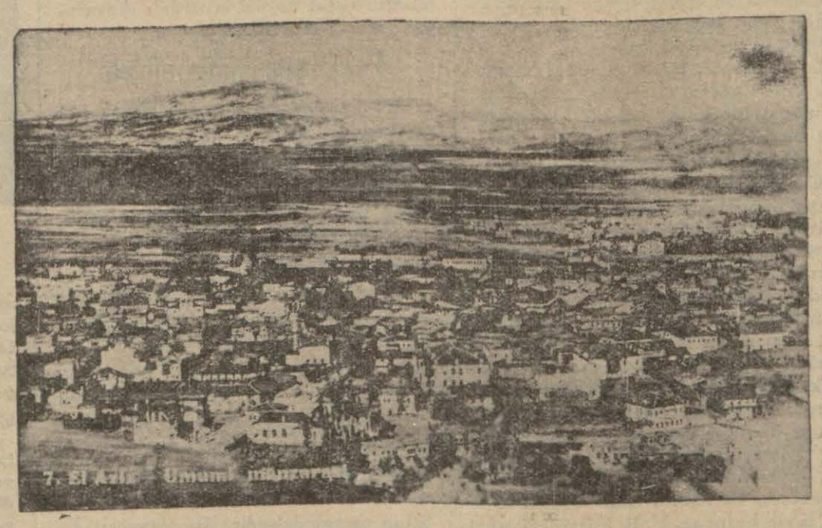

Elâzize umumî bir bakış..

ELÂZİZ, (Milliyet) — Son zamanlarda sevimli Elâzizimizde bir çok yenilikler vücude getirilmiş, muntazam caddeler, asrî binalar, yollar, parklar, yapılmış ve şarkın Parisi denecek dereceyi bulmuştur.

Elâzizde elyevm un, elektrik, kereste, rakı fabrikası olmak üzere beş fabrika vardır. Geçen sene inşasına başlanılan muazzam sinema binasının yapılmasına devam edilmektedir.

Valimiz Tevfik Sırrı Bey, vilâyetimize ilk geldiği vakit inkişaf ve terakkiye fevkalâde müsait gördüğü Elâzizi terakki yollarına götürmek çarelerini düşündü ve bu düşüncelerini derhal tatbik ederek şehrin mühim yerlerine akasya fidanları diktirdi ve Malatya yolu üzerinde Beşkardeşler önündeki cadde üzerinde Gazi Hazretlerinin heykellerinin orada ki meydanlığın etrafında bir Halkevi ve daha aşağıda bir memleket hastahanesi yapılmaktadır.

Gerek hastahane ve gerekse Halkevi binasının inşasının pek yakında biteceği ümit edilmektedir.

Ergani hattının Elâzize bağlanması Elâzizlileri çok sevindirmiştir. Hattın inşasına devam olunmaktadır. Yakın zamanlar içinde Elâzizde tren düdüğünün ötmesi beklenmektedir. Sevimli Elâziz gün geçtikçe güzelleşmekte ve terakki yollarına doğru gitmektedir.

Konyada mıntaka kongresi toplandı

Konyalı gonç Sporcular..

KONYA, (Milliyet) — İkinci İdman İttifakının Konya mıntakasında Selçukspor, İdmanyurdu, Gençler Birliği namile Konyada merkezde üç klübü ve mülhakatında, İlgında bir, Karamanda bir ki, ceman beş spor klübü vardır.

Bu klüpler olanca gayretleriyle faaliyetlerine muntazam bir surette devam etmektedirler. Akşehir Spor klübü şimdiye kadar Konyaya merbut ise de mıntakanın teşebbüsü üzerine Afyon mıntakasına ithal edilmiştir.

Geçende mıntaka Spor kongresi Belediye ve Halk frkası reisi Şevki Beyin riyasetinde toplanmış olan klüplerin mümessillerinden mürekkep olan kongre küşat edilmiş ve Divanı riyaset intihabı neticesinde kongre reisliğine Şevki Bey ve kâtipliklerine Kemal ve Salâhattin Beyler seçilmişlerdir.

Bunu müteakip mıntakanın hesap ve saire işleri hakkında bir senelik faaliyet ve mesailerine ait raporlar kıraat edilmiş ve mesai raporunu, hesap işleri raporunu, atletizm raporunu, futbol raporunu, tenis ve voleybol raporunu, güreş ve boks raporunu okumuşlar ve heyeti umumiyece aynen kabul edilen bu raporların neticesinde mıntaka heyeti intihap olunan kongrenin hesap işleri encümeni tarafından tetkik ve tasdik edilerek kongrece eski idare heyeti ibra edilmiştir.

Sabık idare heyetinin vaki olan bu faaliyet ve mesaisinden bahisle kongrece Selçukspor mümessili tarafından teşekkür edilmesi heyeti umumiyece kabul edilmiş, bu teklifi müteakip müzakerat geçilmiş ve (2990) lira varidata karşı ayni miktarda masraf görülmüş ve bu parasızlık neticesine göre yapmış olduğu mesai ve faaliyet takdir edilmiştir.

Altınovaya iskân

ANKARA, 22 — Şark vilâyetlerimizin bir kısmını ihtiva eden "Altınova,, ya yüz bin kadar muhacir iskân edileceği geçenlerde yazılmıştı.

Muş vilâyetinden Dahiliye vekâletine gelen malûmata göre, iskân edilecek muhacirler ayrı kafileler halinde Muş şehrine gelmiye başlamışlardır. Iskân muamelesine girişilmiştir. Iskân işinin pürüzsüz başarılması için Van vilâyetinin iskân müdürlüğü kadrosu Muş vilâyetine nakledilmiştir.

Boluya gidecek tayyare'ler

BOLU, — Cümhuriyetin onuncu yıldönümünde Boluya 10 tayyarelik bir filo gelecektir. Bu filonun ineceği yeri tesbit için iki gün evvel Eskişehirden bir tayyare gelmiş ve şehrin şimalinde Salıbeyler altında bir tarlaya konmuştur. Tayyarenin râkipleri olan birinci mülâzım Şahap ve Necati Beyler gelecek filoya lâzım olan meydanın keşfini ve haritasını yapmışlar ve ihzarı için icap eden tenbihatı vermişlerdir.

Eskişehirde İlk pancar

Köylülerle şehirliler bir arada tezahürat yaptılar

ESKİŞEHİR, (Milliyet) — Bugün Eskişehir yine bir iş ve istihsal bayramı yaşadı.

Şeker fabrikasının kurulması ile yeni bir ziraat hayatına doğan Eskişehir köylüleri, yılın ilk pancarını büyük tezahüratla getirip fabrikaya verdiler. Köylülerimiz hiç kimseye sormadan ve kimseden akıl istemeden, bu tezahüratı kendi kendilerine hazırlamışlardı.

Sabahleyin, Karapazar, Mamuca, Hasanbey, Akpınar, Kızılinler köylüleri kol kol arabalarla, Odunpazarında toplantı tamam olduktan sonra, Fırka, Belediye, Ticaret, Ziraat Odaları Halkevleri reis ve azalariyle Vali İsmail Hakkı Bey de bu müstahsil kafilesine iltihak ettiler.

Koru Ziraat istasyonu bu hâdi

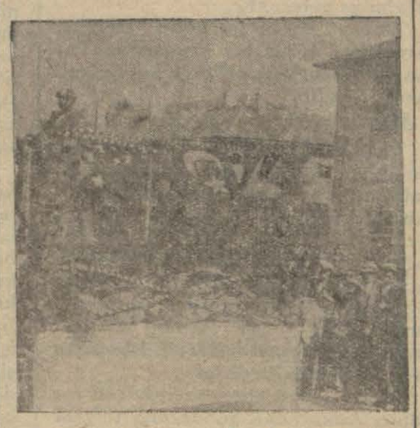

Pancar bayramında bir pancar arabası..

seyi haber alarak yetiştirdiği pancarları bir arabaya yüklemiş ve hemen çiftçilerimizin arasına katılmıştı.

Pancarcılar, önde şehir mümessilleri, vali ve memurlar, arkada kendileri oldukları halde, uzun bir yürüyüşle fabrikaya gitiler. Fabrikada gayretli müdür Kâzım Bey ile değerli fen adamlarından Mehmet Ali Suphi, Bezmi ve Macit Beyler, kafileyi istikbal etti. Burada herkese çay, kahve, pasta ve şerbetler ikram edildi. Zeybek oyunları oynandı.

Köylünün sevinç duyguları her vesile ile gösterildikten sonra Koru Ziraat İstasyonu müdürü Ali Numan Bey bir nutuk söyledi.

Pancarın Türk ziraatçılığında ne büyük bir inkılâp yaptığını salâhiyetle anlattıktan sonra, halkın hislerine tercüman oldu. "Yaşasın bu müesseseyi bize veren Cümhuriyet idaresi" temennisine köylülerimiz gönülden fışkıran nidalarla ortak oldular. İlk pancar arabasını Vali Hakkı Bey tartıktan sonra merasime nihayet verildi.

Bu gün Eskişehir şeker fabrikasına iki yüz araba pancar teslim edildi. Fabrika üç güne kadar çalışmağa başlıyacak ve Cümhuriyet bayramını müteakip te açılma resmi yapılacaktır.

Buğday mubayaası

KONYA, — Ziraat Bankası, köylüden buğday mubayaasına devam ediyor. Bankanın köylüden satın aldığı buğday miktarı günde yedi vagonu buluyor. Şimdiye kadar Ziraat Bankası köylüden 389 vagon buğday almıştır.

Buğday bedelleri köylüye yeniden veriliyor. Ziraat Bankası cümhuriyet bayramı için büyük hazırlıklar yapmaktadır. Banka idaresi, kendisile muamelesi olan köylülerden bir çoğunu, cümhuriyet bayramında bankaya davet etmiştir. Banka, köylülere ikramda bulunacaktır.

Dayaktan mı öldü?

DEVREK, (Milliyet) — Veisoğlu köyünde Enbiya oğlu Ramazan karısı Fatmanın ayni köyden Ferhat oğlu Satılmış tarafından bir müddet evvel döğülerek bundan müteessiren öldüğü ihbar edilmiş ve müddeiumumîlikçe mahallinde yapılan hazırlık tahkikatı ve ceset üzerinde yapılan otopsi neticesinde kadının dayaktan değil, uzun müddettenberi çekmekte olduğu iki taraflı akciğer vereminden öldüğü anlaşılmıştır. Bununla beraber tahkikata devam olunmaktadır.

Pınarbaşı Satış kooperatifi

Aydın incir müstahsilleri çalışıyorlar

AYDIN, (Milliyet) Aydın demiryolunun ana hattında Sökeye ayrılan şube hattının birleştiği Pınarbaşı köyünde yurdumuzda ilk kurulan kooperatif olan "Aydın incir müstahsiller kooperatifi,,nin temeli atılmıştır. Hattâ bu sene Aydın umumî meclisi Reşadiye adını Pınarbaşına çevirme konuşmalarını yaparken bir aralık buraya kooperaif köyü denilmesi de düşünülmüştü. Pınar başı köyünün adı kooperatif köyü olmadı, fakat ilk kooperatifi kuran Pınarbaşılılar, ziraî kredi kooperatifleri içinde ilk olarak satış kooperatifi kurmak suretile bu işten ilk safı aldılar.

Bir hafta evvel Heyetivekilece esas nizamnamesi tasdık ve resmî gazete ile ilân olunan "Pınarbaşı satış kooperatifi,, ziraat bankası himayesinde teşekkül eden 70 No.lı ziraî kredi kooperatifi ortakları, sermayenin yüzde 20 si tahsil etmek suretile geçen sene kânunlarda kurmuşlardır.

Pınarbaşı kredi kooperatifinin 247 ortağı vardır. Taahhüt edilmiş sermayesi 38000 liradır. Sermayenin 21000 lirası, ayrıca da 13000 lira tasarruf tevdiatı tahsil olunmuştur.

Ortaklara "49,, bin lira ikraz etmiştir. Geçen sene ortaklardan borçları yerine incir almış ve bu incirleri satmak için idare heyeti bir çok yerlere ve müesseselere baş vurmuş neticede son zamanlara kadar bekleterek oldukça iyi bir fiatle satmıştır.

Geçen seneki incir vaziyetinden iyi ders alan Pınarbaşılılar daha incir mevsimi geçmeden satış kooperatifi kurmağı düşünmüşler ve harekete geçmişlerdir.

Bu sene incir mevsimi başlamadan resmî muamelesi tekemmül etmemesinden satış kooperatifi faaliyete geçince, idare heyeti boş durmamış ortaklarının hukukunu korumak için çok faydalı işler yapmışlardır.

Bir defa borcuna mukabil ortaklardan aynen incir alınmış ve bu incirler mahallinden işletilerek kutu ve torbalara konulmuş ziraat bankasının delâletile bütün şubelere nümuneler gönderilmiştir. İşletilen incirlerin, İzmir hanlarında işlenenlerden hiç farkı yoktur.

Pınarbaşı kooperatifi şimdiye kadar iki defa toptan ayağında malı satmış, birinci partiyi piyasadan iki, ikinci partiyi de bir kuruş fazlasile vermiştir.

İncir ve üzümlerimizin iyisini ve incir, üzüm müstahsillerini İzmir incir çarşısının bin bir çeşit oyunlarından kurtarmak için yegâne çarenin kooperatif olduğunu geçen senedenberi yazıyorum. Gün görmüş tecrübe sahibi olmuş müstahsillerden aldığım fikir ve mütalealara dayanarak yazdığım yazıların isabetine Pınarbaşı kooperatifinin muvaffakiyeti en büyük bir delildir.

Ziraî kredi kooperatifleri kurulmağa başlandığı zaman bunların aleyhinde bulunan ve sökemiyeceğini söyliyenler çok olmuştur. Fakat üç, dört sene içinde alınan netice, Türk müstahsilini yükseltmek, ilerletmek borçtan kurtarmak, zenginleştirmek için yegâne çıkar yol olduğunu hâlâ anlamıyanlar veya anlamak istemiyenlere Pınarbaşı 70 numaralı ziraî kredi kooperatifini göstermekle iktifa ederim.

Bir kaza kurbanı

ADAPAZARI , (Hususî) — Çarkalı İtfiye köyünde feci bir kaza olmuş, bir kadın yere düşen tabancanın kurşunu ile ölmüştür.

Bu tabanca köy ahalisinden Şaban oğlu Ahmet tarafından Abdullah kızı Hamideye saklanmak üzere verilmiş, Hamide de tabancayı nasılsa elinden yere düşürmüştür. Tabanca yere düşer düşmez ateş almış, çıkan kurşun o esnada evde bulunan Hamidenin görümcesi İsmail kızı Azizeye isabet etmiş ve hemen ödürmüştür.

Macar Başvekili şehrimize dönüyor

(Başı 1 inci sahifede)

vekilinin bugün hazırlanan protokolü bu rada imza etmelerini iki memleket mü - nasebatında en mesut bir hâdise telâkki ederim.

Bu protokolün Macar ve Türk mil - letleri arasında mevcut dostluğu ve kardeşliği kuvvetlendireceğine şüphe yoktur. Milletlerimizin ebediyen mesut olmalarını temenni eder, ve her iki tarafı tebrik ederim."

Kâzım Paşa Başvekillerle Hariciye vekillerinin ellerini sıkmıştır.

İmza merasiminde Macar sefiri M. Tahy ile Türkiyenin Peşte elçisi Behiç ve Hariciye vekâleti kâtibi umumisi Numan Rifat Beyler ve Jeneral Gömböşün refakatindeki diğer zevat ve Hari - ciye vekâleti erkânı hazır bulunmuşlar - dır.

İmza edilen protokolun metni

ANKARA, 22 (A.A.) — Bugün Ankarada imzalanan Türk - Macar protokolünün metni şudur:

Türkiye Reisicümhurluğu ve faha - metli Macar Krallığı naibi saltanatı Hazeratı,

Samimî dostluk münasebetlerini ida - me ve tarsinin iki memleketin karşılıklı menfaatlerinde uygun olduğu mütalea - sında bulunarak,

1929 da Budapeştede imzalanan bi - taraflık, uzlaşma ve hakem muahedesiyle buna merbut uzlaşma ve hakem usullerini tanzim edici ayni tarihli protoko - lün meriyet müddetini uzatmaya karar vermişler,

Bu hususta murahhas olarak:

Türkiye Reisicümhuru:

Malatya mebusu ve Başvekil İsmet Paşa Hazretlerini, İzmir mebusu ve Hariciye vekili Dr. Tevfik Rüştü Beyefendiyi,

Fehametli Macar naibi saltanatı Hazretleri:

Başvekil M. Vitez Yulos Gömböş de Yahfa Hazretlerini;

Hariciye nazırı M. Coloman Kanya de Cania Cenaplarını tayin etmişlerdir.

Bu murahhaslar usulü dairesinde tanzim edilmiş olduğu görülen salâhi - yetnamelerini teati ettikten sonra aşağıdaki ahkâmı tesbit eylemişlerdir:

Madde 1 — 5 Kânunusani 1929 da Peştede aktolunan bitaraflık, uzlaşma ve hakem usullerini tanzim eyliyen ayni tarihli protokol, inkizası tarihinden itibaren beş sene müddetle uzaltılmıştır.

Bununla beraber beş sene müddetin hitamından altı ay evvel akit iki taraftan biri diğerini bu muahedeye nihayet vermek arzusundan haberdar etmezse, gerek mezkûr muahede , gerek protokol kendiliklerinden daha bir sene müddetle uzamış addolunacaklardır.

Madde 2 — Bu protokol tasdikinden itibaren mer'iyete girecektir. Tasdik keyfiyeti iki âkit tarafça yekdiğerine tebliğ olunacaktır.

Ankarada 1933 senesinin birinciteşrinin 22 sinde iki nüsha olarak yapılmıştır.

Macar Başvekilinin nutku

ANKARA, 22 (Telefonla) — Macar Başvekili bugün Macar Sefarethanesinde Macar kolonisini kabul etmiştir. Macar Başvekili onlara hitaben bir nutuk söyliyerek ezcümle demiştir ki:

"Macar milletinin, millî Macar mefkûresinin muhafızı naibihükûmet hazretleridir. Ben ,kendilerinin birinci mesai arkadaşı olmak dolayısile Macar kolonisini memnuniyetle kabul ediyorum. Burada her Macarın millî Macar duygusunu ve kardeşliği daha iyi hissettiklerine eminim .

"Milletin tarihî meseleleri halletmesi için millî bir vahdete ihtiyaç olduğuna bütün memleket kanidir. Macar toprağının ne kadar kıymetli ve ne kadar mukaddes olduğunu harice çıktığımız zaman hepimiz daha ziyade hissediyoruz. Hariçte macarca işittiğim zaman güzel bir musiki dinlemiş gibi mestoluyorum. Macar millî elbiseli bir çocuğu gördüğüm zaman bu çocuklar bana milletimin ebediyetini ispat eden birer abide hissi veriyor. Bunlar Macar goncalarıdır. Renkleri tıpkı Macar çayırlarının renkleri gibi. Macarlar, Macar toprağı gibi daima tarihten ve istikbalden konuşuyorlar. Sizden ricam Türklerin iyi kardeşleri olmağa çalışınız. Ve biliniz ki parçalanmış memleketimizde yaşayan kardeşleriniz daha güzel bir istikbalde vatanımızda ekmeğinizi kazanabilmeniz için azamî gayret sarfediyorlar.

"Siz burada mesainizle Macar milletinin kıymet ve şerefini arttırmağa yardım ediyorsunuz. Vatandan uzak ekmeğinizi kazanmak için çalışmanız bizi kedere sevkediyor. Fakat bu mesainizde Macarlık kuvvet bulmaktadır esasen milletimizin vazifesi daima mücadeledir.

"Millî hedefimiz olan yeni bir Macaristan yaratarak tarihî, içtimaî şeraitimiz dairesinde herkesin kendi saadetini bulması gayemizdir .

"Tanrı hepinizi takdis etsin ve her gün hiç olmazsa bir defa Macaristanı düşnünüz.,,

Ankaradan hareket

ANKARA, 22 (A.A.) — Macar başvekili M. Goemboes ile Hariciye nazırı M. de Kanya ve refakatlerindeki zevat saat 19 da ekspresе bağlanan hususi vagonla Ankaradan ayrılmışlardır.

Misafirler istasyonda başvekil İsmet Paşa hazretlerile Hariciye vekili Tevfik Rüştü Bey, hariciye vekâleti kâtibi umumisi Rifat Bey ve Hariciye vekâleti erkânı, Macar sefiri M. de Tahy ve sefaret erkânı ve diğer bir çok zevat tarafından selâmlanmışlardır.

Bir asker ve polis müfrezesi resmi selâmı ifa etmiştir. Tren Macar millî marşı ve istasyonu dolduran halkın alkışları arasında hareket etmiştir.

Misafirler teşyi edilirken

ANKARA, 22 (Telefonla) — Macar misafirlerimizin teşyi merasimi çok samimî oldu. Başvekillerini selâmlamağa gelmiş Macar kolonisi istasyonda bir köşe tutmuşlardı. Küçük bir Macar kızı M. Gömböşe bir buket takdim etti. Memleketlerinin hasretini içlerinde taşıyan ve aramızda bir kardeş muamelesi gören yüzden fazla Macar hep bir ağızdan müteaddit defalar "Yaşa!" diye bağırarak hükûmet reislerini uğurladılar.

Başvekilimiz İsmet Paşa kalabalık arasında yer alan üç küçük Macar kızını yanına alarak onlarla alâkadar oldu ve görüştü. Senelerden beri Ankarada bulunan bu çocuklar pürüzsüz bir türkçe ile İsmet Paşanın suallerine cevap verdiler. Başvekilimiz bir aralık bunlardan biri - ne:

— Siz çok güzelsiniz, diyince, zarif Macar kızı mukabele etti:

— Sizin oğlunuz da güzel.

Behiç Bey

ANKARA, 22 (Telefonla) — Peşte elçimiz Behiç Bey misafirlerle İstanbula hareket etmiştir.

Sofyaya gidecekler

ANKARA, 22 (Telefonla) — Macar Başvekili ve Hariciye nazırı İstanbuldan Sofyaya gideceklerdir.

Tekirdağında hazırlıklar

Bugün Ankaradan hususî trenle dönecek olan misafirimiz Macar Başvekili M. Goemboes'le Hariciye Nazırı M. De Kanya Ceanpları, Haydarpaşada merasimle karşılanacaklardır. Macar misafirlerimiz, bugün Ertuğrul yatile Tekirdağına gidecek ve orada Macar vatanperveri Racoski'nin tarihî evini ziyaret edeceklerdir. Racoski'nin evini ziyaret esnasında yapılacak merasimde bulunmak üzere bugünkü trenle Peşteden 200 kişilik bir heyet şehrimize gelecektir.

Macar misafirlerimizin şerefine Haydarpaşada bir tak yapılmıştır. Takın üzerinde "hoş geldiniz kardeşler" ibaresi vardır.

Macar gazeteleri ne diyorlar?

PEŞTE 22 (A.A.) — Matbuat Macar devlet adamlarının Ankara seyahatine dair gelen haberlere uzun sütunlar tahsis etmektedirler. Gazeteler bilhassa İsmet Paşa Hazretleri tarafından söylenen nutkun fevkalâde dostane ve samimî oluşunu ve Macar misafirlere her tarafta yalnız resmî şahıslarca değil, fakat bütün Türkiye halkına gösterilen hararetli hüsnü kabulü kaydetmektedirler. .

Pester Lloyd gazetesinin hususî muhabiri Ankaradan gönderdiği telgrafta diyor ki:

Türkiye cümhuriyetinin hükûmet merkezinde bulunan halkı Macar misafirlere hararetli resmi kabul göstermiştir. Böyle bir kabul gayet tabiidir. İki kardeş milletin beynelmilel siyaseti bir çok noktalarda müvazi bir hat takip etmektedir. Çünkü her iki memlettte çok sıkı menfaat' iştirakleri ile biribirine bağlıdır.. Macarlar Türklerin dostluğuna emniyetle istinat edebilecekleri gibi Türkler de Macarların dostluğuna ayni emniyetle güvenebilirler. Türk ve Macar devlet adamları bunu bana temin ettiler.

İsmet Paşa Hazretlerinin nutku Macarların ümitlerini yerine getirdi. M. Gömböş'ün cevabı uzak vatanda Anhislere terceman oldu. İki milletin dostluğu ve aralarında iyi münasebette bulunmaları iki memleketin hararetle hizmet ettikleri dünya sulhü için hakikî bir siyasî kuvvet ve mühim bir âmil teşkil etmektedir.

Cihan siyasetinin merkezi

Budapeşte Hirlap gazetesi diyor - ki:

Nazırlarımıza Türkiyede yapılan kabul ayni surette çarpan iki milletin kalbi duygularile ısınan bir hava içinde cereyan etmektedir. Son on sene içinde Türkiyede her şey değişti. Bir kaç sene içinde Türkiye bir kaç asırlık terakkiler elde etti. Ankara cihan siyasetinin en mühim merkezlerinden biri oldu.

Fakat Türkiyenin Macaristana olan büyük dostluğu değişmedi. Bu dostluk fikri Macar devlet adamlarının Ankara seyahati ve ziyareti müzakerelerinde tezahür eylemektedir. Ankarada yalnız iki hükûmet değil fakat iki millet görüşüyor diyebiliriz. Ankarada görüşen devlet adamları tarihin tesis ettiği ve yalnız büyük bir mazisi değil ayni zamanda büyük bir istikbali olan iki millet arasındaki müttehit bir cepheyi teşkil etmektedir - ler.

Türk bayrağı önünde eğilmelidir

Nemzeti Ujsag gazetesi de, dünyada hiç bir yıldönümünün Türkiyede cümhuriyetin ilânının onuncu yıldönümü kadar tesit edilmeye lâyık olmamış olduğunu kaydettikten sonra Gazi Hazretleri hakkında diyor ki:

Mustafa Kemal katiyen zayıflemiyen bir iradenin, divasâ bir kuvvetin ve millî duygularda sarsılmaz bir şuur ve iymanın remzidir. Yeniden doğan Türkiye Mustafa Kemalin ve Türk milletinin yüksek meziyetleri sayesinde bu mesut yıldönümünü kutlulayabilir.

Bu büyük günde bütün dünya Türk bayrağı önünde hürmetle eğilmeli - dir.

Bu onuncu yıldönümü münasebetile Macaristan Türkiyeyi bir arkadaş ve bir dost sıfatile selâmlar.

Pestei Hirlap gazetesinin hususî muhabiri de ayni şekilde bir makale göndermiştir.

Macar Başvekili Sofyada bekleniyor

SOFYA, 22 (Milliyet) — Ankaradan avdetlerinde Macar Başvekili M. Goemboes ile hariciye nazırı M. de Kanya bu ayın 26 sında Sofyada bulunacaklardır.

Macar misafirleri, Türkiye hududundan sonra ilk gelen Svilengrad şehrinde Bulgar mümessilleri tarafından istikbal edileceklerdir. Buradan Sofyaya kadar hususî trenle getirileceklerdir.

Denizde de büyük şenlikler yapılacak

(Başı 1 inci sahifede)

cektir. Bu sene geçit resmi Beyazıtta Üniversite meydanında başlıyacaktır. Üniversite dışkapısı önüne inşa edilecek iki tribüne ancak hususî davetiyelerle girilebilecektir. Resmigeçit Taksimde nihayet bulacaktır. Ancak mektepler Karaköye gelindiği vakit dağılacaklardır.

Şehrin her tarafı olduğu gibi deniz üstünün de fevkalâde bir şekilde aydınlanması için tedabir alınmıştır. Denizde bütün nakil vasıtaları renkli fener ve elektriklerle donanacklardır.

Yüzlerce sandal ve motor Boğazın iki sahilini dolaşmak üzere Kavaklara kadar gidip gelecek ve parlak bir fener alayı yapılacaktır.

4 bin yüksek tahsil gençliği bayramın ikinci gecesi ellerinde meşaleler olduğu halde bütün İstanbul sokaklarını dolaşacaklardır.

Halk Kürsüleri..

Cümhuriyetin onuncu yıl dönümünü bu yıl dönümünün fevkalâdeliğine yakışır surette kutlulamak için Cümhuriyet Halk Fırkası bütün teşkilâtı ile verdiği orijinal kararların tatbiki üzerinde büyük gayretler sarfediyor. Bunlar yalnız bir bayram şenliğini göze çarpacak hale getirmekle kalmıyorlar, ayni zamanda Fırkanın tahakkuk ettirmekte olduğu büyük inkılâp hamleleri maksat ve hedeflerine ulaştırma hizmeti yapacak mahiyettedirler. Alınan isabetli tedbirler arasında bu bayramda her yerde birer "Halk Kürsüsü,, kurulması işini ayrıca kayda lâyik buluruz. Halk kürsüleri, yurttaşların istiyenlerin Türkiye Cümhuriyetinin, Türk inkılâbının feyiz ve eserleri hakkında gördüklerini, bildiklerini, duyduklarını halka anlatmaları maksadile kuruluyor. Şehirlerde, kasabalarda hattâ köylerde Cümhuriyetin ve inkılâbın sayısız eserlerini ve faydalarını anlatmak için yazmaktan ziyade söylemek fırsatını arayan sayısız ülkülü yurttaşlar vardır.

Yeni bir coşkunluğa, yeni bir teşvike lüzum görmeden içini doludurup taşıran, kafasını aydınlatıp duyurmak istiyen bu inkılâpçı insanlara, bayram havası gibi coşturucu bir hava; Halk kürsüsü gibi çok elverişli bir vesile hazırlanmış oluyor. Memleketine bağlı, milletini sever bir yurttaş, o gün içinden gelen sonsuz şevk ve gururla şimdiye kadar her yerde konuştuğundan daha güzel, daha candan, daha coşkun ve tesirli konuşacaktır. Çünkü mevzu, çok geniş ve müsaadeli; hâdise; çok derin ve şumüllüdür; dinliyenler çok kalabalık ve heyecanlı olacaktır.

Türkiye Cümhuriyetinin onuncu yıl dönümü, yüksek duyğulara sahip olan her hangi bir insana tam bir belâğat verecek kadar müstesna ve manalı bir zamandır. O gün inkılâba, rejime, Gaziye, büyüklere duyulan, kalpler ve kafalarda muhafaza edilen hayranlık, minnet, şükran hislerinin dile geleceği gündür. Bu vesile ile, eski zamanlarda memleketçi ve inkılâpçı yaradılışların inkişafını istemiyen rejimlerin verdiği sakat terbiye ve telkin tesirile olarak işlenmeden kalan söyleme kabiliyetinin bütün bir millet misakında tazelenmesi, canlanması için beslenen arzuda yerine getirilen, ilk teşebbüse girişilmiş olacaktır.

"Konuşmayı günlük hayatımızda revaçlandırmak için bütün yurttaşları konuşturmalıyız, onlara sık sık konuşmak fırsatları ve vazifeleri vermeliyiz. Bilhassa yeni yetişen taze unsurları her gün, her vesile ile kürsiye, konuşma cephesine sürmeliyiz. Bundan, başka bir fayda daha doğar: Konuşmayanlar kendi kafalarının kemikleri içine doğan fikirleri en doğru ve en isabetli zannederek hodbin olurlar. Onlar bu fikirlerini her şeyin asıl ve sahibi olan millî cemiyetin huzurunda döküp serdikleri zaman, cemiyetten gelen daha iyi , ve daha doğru ve daha tecrübe mahsulü fikirlerin mukavemeti karşısında hakikatleri teslim etmeği öğrenirler, pişerler ve yetişirler.

Yaşamanın, sade yaşamanın değil, hayata istihkakın en büyük alâmeti sestir. Korkanlar, kendilerine ve cemiyete inanmıyanlar konuşmaktan hoşlanmazlar. Hareketsizler ve sessizler ölüye benzerler. Biz yaşıyoruz; ya şayacağız; onun için konuşacağız, ar kadaşlar konuşunuz ve konuşturunuz;" cümlelerini vaktiyle yazmış olan yüksek komisyon reisi, bu isabetli ve güzel maksada Cümhuriyetin onuncu yıl dönümünde açılacak bu "Cümhuriyet Halk Kürsüleri" ni madî bir örnek olara ktakdim etmiş oluyor.

Bu bayramda, yalnız vilâyet ve kaza merkezlerinde kurulacak olan bu kürsülerde konuşacak olanlar, millete saadet ve inkişaf yollarını açan inkılâp prensiplerine saygısızlık etmemek kaydiyle görgü ve bilgilerine dayanarak bayram havasına heyecan katacak hitabeler irat edeceklerdir.

O büyük günlerde memleketi saran heyecana kendini veren her insanın büyük küçük ve cinsî maksatlardan sıyrılıp yıkanmalar tabii bir hâdise olacaktır. Milletinin heyecaniyle, inkılâbın enerjisiyle konuşan her insan, o gün inkılâp prensiplerinin yeni ve kuvvetli bir müdafaacısı ve izahçısı olacaktır. Bunlar için bir başka büyük müşevvik te hazırlanmıştır.

Yüksek komisyonun neşrettiği rehberbeer Kitap, açık olduğu her saat içinde birbirinden başka zümreler karşısında kürsüleri dile getirmeğe yetecek derin ve faydalı bir kaynak teşkil eder. Bu üç bayram bütün gündüzleri halk ile konuşmak, etrafında halk ile konuşanı kuşatmak için açık duracak olan bu kürsüler umarız ki böyle fevkalâde günlerde millî vazifeler gören hayırlı bir müessese olarak kalacak ve yapılan aydınlatıcı hizmet yanında bir çok kabiliyetlerin de daha büyük hizmetlerde bulunmasına yol açacaktır.

Halkevinde provalar

Cümhuriyet bayramı münasebetile Ankaraya gidecek üniversite talebesi dün akşam Halkevinde cümhuriyet marşını prova etmişlerdir.

Marş provasından sonra talebe üniversite meydanında toplanarak yürüyüş talimleri yapmışlardır. Talimler perşembe gününe kadar devam edecektir. Perşembe günü bayrama iştirak edecek talebenin hepsi hususî iki trenle Ankaraya hareket edeceklerdir.

Fakir çocuklara elbise

Cümhuriyet bayramında Himayeietfal Alemdar nahiyesi ile Şehremini nahiyesi tarafından fakir ve kimsesiz çocuklara elbise, kundura, kasket, entari, çorap verilecektir. Bu suretle bu iki nahiyede 110 çocuk cümhuriyet bayramında sevindirilmiş olacaktır.

Kasımpaşa nahiyesinde de Fukaraperver Cemiyeti tarafından 60 fakir çocuğa elbise giydirilecektir.

10 uncu yıl için

Cümhuriyetin onuncu yıldönümü münasebetile her vilâyet merkezindeki ticaret ve sanayi odaları o vilâyetin 10 senelik iktısadî vaziyeti hakkında birer kitap neşretmişlerdir. Bu kitaplar İktısat vekâletinde toplanmaktadır.

Adliye binasının tezyini

Cümhuriyet Bayramında adliyede gayet şaşaalı tenvirat yapılacaktır. Binanın Sultanahmet meydanına bakan cephesinde yapılacak tenvirattan maada denize nazır cephesine de 15 metre irtifaında bir terazi yapılacaktır. Terazinin altında bir kitap bulunacak, kitap yeşil renkle, terazi ve kefeler sarı renkle, terazinin ibresi üzerindeki ay yıldız da kırmızı renkle tenvir edilecektir.

Romanyadan gelen Türkler

Cümhuriyetin onuncu yılını kutlulamak için Romanyanın Silistire Türklerinden 125 kişilik bir kafile dün şehrimize gelmiştir.

Rum patrikhanesinin tamimi

Rum Patrikhanesi, cümhuriyetimizin onuncu yıldönümünün kutlulanma merasimine idaresi altındaki ortodoks kiliselerinin geniş mikyasta iştirak edebilmesi için bütün kiliselere bir tamim göndermiştir.

Patrikhane, bu tamimde, bu mes'ut yıldönümü şerefine bütün kiliselerin iç ve dışlarını gündüz bayraklarla süslemelerini, gece de ampullerle tenvir etmelerini bildirmiştir.

Giresonda Cümhuriyet marşı

GİRESUN, [illegible] (Milliyet) — Vali Salih Cemal Beyin davetile fırka, belediye ve bütün devlet memurlarile memleket münevverleri ve gençleri bu akşam Halk Evinde büyük bir toplantı yapmışlardır. Bu toplantıda gece yarısına kadar Cümhuriyet marşı hep bir ağızdan söylenerek provaları yapılmış ve muvaffakiyet gösterilmiştir. Bir aralık Vali Bey Cümhuriyet marşını yalnızca söylemiş ve diğer zevata da ayrı ayrı söylettirmiştir. Bu toplantı her akşam devam edecek ve pürüzsüz olarak büyük bayram günü bütün halk Cümhuriyet marşını hep bir ağızdan söyleyecektir.

Vapurcular ihtilâfı

(Başı 1 inci sahifede)

nı şirkete teslime hazırlanmakta ve mürettebat kadrolarını ikmale çalışmaktadırlar.

Şirket ayın birinden itibaren vapurlarını işletmeğe başlıyacaktır. Diğer taraftan şirkete girmiyen vapurcular, noktainazarlarında ısrar etmektedirler. Şirkete girenler, tezyidisermaye şeklile bu kısım vapurcuların da kendilerine iltihak edebileceklerini söylemektedirler. Fakat mukabil taraf buna razı olmamakta, hakem kararına ve tesçile itiraz etmektedirler.

Bu maksatla Ankaraya bir heyet gönderdikleri gibi Temyiz mahkemesine de müracaat etmişlerdir.

Bu kısım vapurculardan Yelkenci Zade Lütfü Bey, dün kendisile görüşen muharririmize demiştir ki:

"— Vaziyette değişiklik yoktur. Ankaraya giden heyetimiz temaslarına devam etmektedir. İktısat Vekâletinin noktainazarı dahilinde meselenin hallini bekliyoruz.,,

Teşekkül eden şirket, seyrüsefer servislerinin tarafeyn arasında tarife dahilinde taksimi için Devlet Denizyolları idaresile temasa girişmiştir.

M. Malche geldi

(Başı 1 inci sahifede)

lecek ecnebi hocalar meyanında kara ticareti müderrisliğine Frankfurt Üniversitesi profesörlerinden M. Hirş vardır. M. Hirş henüz 32 yaşındadır. Hukuku umumiyei düvel profesörlüğüne beynelmilel bir şöhret olan Karl Struff, Hukuku esasiyeye Profesör Ordinaire, 45 yaşında M. Höning, İktısat profesörlüğüne 43 yaşında bulunan M. Röjhe getirilecektir. Hukuk fakültesine beş profesör getirilecektir. Maliyeci Profesör M. Neymark İktısadi ve İçtimaî ilimler enstitüsüne getirilecektir. İktısat profesörü M. Heyman da ayni enstitüye gelecektir. Profesör M. Brand da bu enstitü profesörlüğüne tayin edilmiştir.

Beykoz - Şile yolundaki cinayet

Karakaş Efendinin efradı ailesi. .

(Başı 1 inci sahifede)

maktadır. Malî vaziyeti iyidir. Etraf kendisini zengin olarak tanımaktadır. Oturduğu evin nısfı kendisinindir. Söylendiğine göre 2 - 3 bin lira sermayesi vardır. Evlidir, iki kız, iki erkek çocuğu bulunmaktadır.

Akif Efendi ise Pendikte oturmaktadır. Pendikte bir ticarethanesi de vardır. Evlidir. Çocukları vardır. 30 - 40 bin liralık bir adam olduğu ve apartımanı bulunduğu söylenmektedir.

Şimdi gelelim vakaya :

Geçen pazar günü Karakaş Efendi yanında oğlu on beş yaşındaki Nesimle birlikte Eyüp Pazarına gidiyor, orada bir miktar satış yaptıktan sonra yanına 600 liralık kadar bir mal alarak akşam üstü Haydarpaşaya geçerek Pendiğe, ve ortağı Akif Efendinin evine gidiyor.

Akif ve Karakaş Efendiler pazartesi günü Akif Efendinin atlı arabasına malları yükleterek Şile pazarına gidiyorlar. Şile pazarında bir kısım mallarını sattıktan sonra bazı köylere uğruyorlar, satış yapıyorlar ve Ahmetli köyünde salı gecesi kalıyorlar.

Ertesi günü bu köyden başka diğer köylere uğruyorlar ve salı akşamı — ki gece çarşambaya tesadüf eder — Pendiğe dönmek üzere yola çıkıyorlar.

İki ortak gece saat on bir ile on iki raddelerinde Şileden 45 kilometre uzakta ve Beykoz hududu civarında Cindere tepesinde Iğridere nam mevkiine geldikleri vakit meçhûl şahısların taarruzlarına uğruyorlar. Çok kuvvetle tahmin edildiğine göre Akif ve Karakaş Efendiler burada bir yolkesici şebekesi tarafından pusu ya düşürülmüş değildir. Meçhûl şahıslar zengin ve paralı bildikleri Akif Efendi ile Karakaş efendiyi uzaktan takip etmişler ve tenha buldukları bu yerde önlerine çıkmışlardır.

Resmî makamattan alınan malûmata göre Akif ile Karakaş pusu kurulup ani şekilde ateş edilmek suretile öldürülmemişlerdir. Caniler ile maktuller arasında oldukça mücadele cereyan etmiştir.

Karakaş ve Akif efendiler ufak çaplı tabanca ve balta gibi kesici aletlerle öldürülmüşlerdir. Karakaşın cesedinde bir kurşun ve dört balta yarası, Akifin cesedinde de kurşun ve balta olarak beş yara vardır.

Katiller bunların yalnız paralarını ve hüviyet varakalarını almışlardır. Eşyayı almadan kaçmışlardır. Maktuller çarşamba günü oradan geçen köylüler tarafından görülmüş jandarmaya haber verilmiştir.

Akifin üzerinde altı buçuk kuruş çıkmıştır. Karakaşın oğlu Nesimin anlattığına göre geçen sene Karakaş o taraflarda on kişi tarafından ayni şekilde bir taarruza uğramış, şimdiye kadar o taraflara gitmiyormuş, bu sefer nasılsa gitmiş.

Maktullerin cesetleri morga getirilmiş, bilâhare ailelerine verilerek defnolunmuştur.

Diğer taraftan cinayetin bir husumet yüzünden olması da söylenmektedir. Tahkikat esnasında bir çok kimselerin ifadeleri alınmıştır.

Akif Efendinin refikası Fatma Hanım diyor ki:

— Biz sekiz sene evvel Pendiğe iskân edildik. Selânikliyiz, kocamla ben ticaret yapar ve altı çocuğumuzu temiz yedirir, temiz gezdirirdik. Bir yandan da tahsillerine devam etmelerine çalışıyorduk. Kocam üç senedenberi tek atlı arabasile köy pazarlarına gidip geliyordu. Gece demez, gündüz demez köy köy dolaşırdı.

Şileye gitmeden bir gün evvel yemekte:

— Çocuklar dedi, yediğiniz ekmeğin ne kadar zor kazanıldığını bir bilseniz.... Benim ölümüm dağda ya kurtların dişlerinde, yahut ta eşkiyaların kurşunlarından olacak, dedi.

Pazar günü sabahleyin İstanbula indi. Akşam beşte Sabatay Karakaşla geldi. Yanlarında hayli mal vardı. Yemek yedikten sonra yattı. Sabatay Karakaş ta dışarda arabanın içinde yattı. Gece saat ikide kalktılar ve arabaya yüklettikleri eşyanın üzerine binip gittiler. Ertesi gece yarısı cinayeti haber aldım. Sabah, sabah Şileye koştum. Katilleri aradım. Çocuklarımla beraber göz yaşı döküyorum.,,

Bir de Tıp Sergisi açıldı

(Başı 1 inci sahifede)

ginde giden heyet azasından Kadri Raşit Paşa kürsüye gelerek müşarünileyhin kongrenin mesaisi etrafında malûmat istediklerini ve kongreye mesaisinde muvaffakıyet temenni ettiklerini bildirmişlerdir. Bu sözler murahhaslar tarafından şiddetle alkışlanmıştır. Kongre saat 14 te tekrar toplanacak ve serbest tebliğlerini dinliyecektir.

ANKARA, 22 (A. A.) — Tıp kongresile birlikte dün Tıp sergisi de açılmıştır. Sergide memleketimizde yapılmatka olan tıbbî müstahzerat ile levazımı tıbbiyeye ait edevat ve malzeme teşhir olunmaktadır. Sergiye iştirak eden firmaların sayısı otuz kadardır. Sergi, teşhir edilen müstahzeratın nevi ve cinsi itibarile şimdiye kadar açılan tıp sergilerinin en zengini sayılabilir. İki sene evvele kadar adedi ancak iki yüze yaklaşan müstahzerat bu seneki sergide 400 ü bulmuştur. Belli başlı bir iki müstahzar istisna edilirse bugün memleketimizde Avrupada yapılan müstahzeratın hemen her nevi imal edilmeğe başlanmıştır. Müstahzerat imalinin gösterdiği bu seri inkişafta Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Vekâletinin himaye ve müzaheretinin büyük tesiri olmuştur.

Serginin bugünkü vaziyeti, müstahzerat imalinin yakın seneler zarfında memleket ihtiyacını kaplıyacak genişlik ve inkişaf göstereceğini ümit ettirmektedir.

İkinci celse

ANKARA, 22 (A.A.) — Millî Türk Tıp kongresi bugün öğleden sonra yaptığı celsede,

1 — Kalp echinocoque - profesör Tevfik Salim ve Celâl -

2 — Xanthochromie ve barsak tufeylâti-muallim Abdülkadir -

4 — İzmir ve havalisinde melitokoksi - Dr. Lûtfi Sabri -

5 — Ankilostom hastalığında Giresonun mevkii - doktor Muzaffer -

6 — Felci umumîde malarya tedavisi - profesör Agr. Fahrettin Kerim -

7 — Lâmbliase - doktor Hasan Ferit -

8 — Çocuklarda em'a tufeylâtının enval - doktor Fahri -

9 — Verem tedavisinde altın mürekkebatı - doktor Tevfik İsmail ve Mesut -

10 — Şahsiyet münhanisi - doktor Necati Kemal -

11 — Diş ve çene ve yüz ortopedisi - doktor Orhan Abdullah Beylerin ve Mısırlı mütehassıslardan İsmail Şükrü Beyin göz nezlelerinin sonunda meydana çıkan trahum hastalıkları hakkındaki tebliğlerini dinlemiştir.

Kongre yarın saat dokuzda tekrar toplanacak saat 17 de altıncı Türk millî tıp kongresinin ruznamesini ve toplantı yerini tesbit ve reis ve idare heyetini seçtikten sonra kapanacaktır.

Zehirli gazlara karşı

ANKARA, 22 — Teşekkül eden Tıp kongresinin yarınki toplantısında kimyager Abdüsselâm Bey tarafından zehirli gazların artık adam öldürmiyeceğini gösteren ve burada büyük alâka uyandıran son keşfiyattan bahis mühim bir konferans verilecektir.

Ordumuza Hediye edilen Tayyareler

(Başı 1 inci sahifede)

mize gelerek ayni gün hususî trenle Ankaraya gideceklerdir.

Ordumuza hediye edilen tayyareler

16 kişilik Rus tayyare heyeti bugün Neva vapuru ile saat 8.30 da İstanbula gelecektir. Bu heyet Tayyare Cemiyeti erkânı tarafından vapurda karşılanarak Perapalas otelinde misafir edilecektir.

Bu heyetin ordumuza hediye edilmek üzere getirmekte olduğu 3 tayyare bu hafta zarfında Yeşilköyde uçuşa ihzar edilecek ve ayın 28 inde Yeşilköyden uçarak Ankaraya gidecek ve orada Cümhuriyet Bayrammıza iştirak edecektir.

* * *

ANKARA, 22 (Telefonla) — Dost Rusyanın ordumuza hediye ettiği tayyareler Sivastopoldan İstanbula, oradan da Ankaraya getirileceklerdir. Bu tayyareler bayram günü uçuşlara iştirak edeceklerdir.

İstanbul ve Trakya Şeker Fabrikaları Türk Anonim Şirketinden:

Fabrikamızda çıkarılmağa başlanan yeni sene mahsulü toz ve kesme şekerler 29 Temmuz tarihinden itibaren bin kilodan az olmamak üzere her isteyene satılmaktadır. Fiatlarımız eskisi gibidir. Yani İstanbul'da Sirkeci İstasyonunda veya depolarımızda araba veya kayıkta teslim çuvalda **Kristal Toz Şekerin Kilosu 36,75** Sandıkta **Küp Şekerin Kilosu 39,50** Kuruştur.

Ancak en az beş vagon şekeri birden alanlara vagon başına beş lira indirilir. İstanbul haricindeki yerlerden yapılacak siparişler bedelin yüzde yirmisi peşin ve üst tarafı hamule senedi mukabilinde ödenmek üzere derhal gönderilir. Depodan itibaren bütün masraflar ve mes'uliyet müşteriye aittir. Gönderilecek mal şirket tarafından müşteri hesabına sigorta ettirilir. Sipariş bedelinin tamamını gönderenler için sigorta ihtiyarî olduğu gibi en az beş vagon sipariş ederek bedelinin temamını peşin ödeyenler vagon başına beş lira tenzilâttan istifade ederler.

Adres: İstanbul'da Bahçekapıda Dördüncü Vakıf Han. No. 40-30 Telgraf adresi: İstanbul, Şeker Telefon No. 24470.

6992

Spor

Birincilik Müsabakaları

Salı günü Ankara İstanbul birincileri karşılaşacak

ANKARA, 22 (A. A.) — Cuma günü Ankara grup birinciliğinde finale kalan Eskişehir - Ankara takımları bu gün Erkek muallim mektebi sahasında karşılaştılar.

Eskişehir takımı cuma günkü kadrosunu muhafaza ederek şöyle yer aldı:

Lütfü, Ahmet - Hasan, Süleyman - Mahmut Şevket - Adil, Zeynel - Emin Hüsnü - Salâhattin - Zekeriya.

Buna mükabil Ankaralılar da Rasimin yerine Ahmedi alarak şöyle çıktılar:

Cihat, Ratip - Asım, Ahmet - Ahmet-Salâhattin, Kemal - Münür - Ali Rıza - Fikret - Adil.

Oyuna saat 14,50 de Kemal Halim Beyin hakemliği altında Eskişehirlilerin bir vuruşu ile başlandı. İlk dakikalar ortalarda dolaşan top 16 ncı dakikada soldan Eskişehirliler kalesine indi. Taçtan topu ayağına alan Fikret güzel bir vuruşla takımı lehine ilk golü kaydetti.

İlk dakikalarda yedikleri bu golü telâfi etmek için canlanan Eskişehirliler Ankara kalesini tazyike başladılar. Fakat muhacim hattında tek bir şütörün bulunmaması kendilerine bir çok fırsatlar kaçırttı.

21 inci dakikat Eskişehir kalesi önünde ayaktan ayağa dolaşan top nihayet Salâhattinin yerinde bir vuruşu ile Ankaraya ikinci golü kazandırdı.

Eskişehirliler müsavatı temin etmek, Ankaralılar ise gol adedini ziyadeleştirerek galibiyeti muhakkak bir şekle sokmak için canla başla çalışıyorlardı. Bu arada Ankaralılar sağdan güzel bir akın yaparak Eskişehir kalesine kadar indiler. Adilin bir az uzun ortaladığı topu Münür yavaş bir vuruşla kaleye gönderdi. Çok yavaş gelen topu, mütereddit bir çıkış yapan kaleci elinden kaçırdı ve fırsattan istifade eden Ali Rıza yetişerek hafif bir plâse ile topu üçüncü defa Eskişehir ağlarına taktı.

Bundan sonra vaziyetin yüksek bir farkla aleyhine neticeleneceğini anlayan Eskişehirliler büyük bir enerji sarfile çalışarak mukabelede bulunmak istedilerse de muvaffak olamadılar. Ve devre 0 - 3 Ankaralıların lehine bitti.

İkinci devre başladığı zaman Ankaralılar seri bir inişle Eskişehir kalesine sokuldular. Daha birinci dakikada Ali Rızanın attığı sıkı bir şütü kaleci Lütfünün fedakârane bir kurtarışı neticesiz bıraktı.

Beşinci dakikada sağdan nefis bir ortalayışı Münür bir kafa vuruşu ile dördüncü defa olarak Eskişehir kalesine soktu.

Bu golden sonra hakimiyeti tamamen ellerine alan Ankaralılar 26 ncı ve 28 inci dakikalarda Kemal ve Ali Rızanın ayaklarile iki gol daha yaparak oyunu sıfıra karşı altı sayı ile kazandılar.

Gençler Birliği, geçen oyununa nazaran çok farklı oynamış, bilhassa ikinci devrede hakkile temayüz etmiştir.

Çekilen kur'a mucibince 24 teşrinievvel salı günü Ankara birincisi Gençler Birliği İstanbul şampiyonu Fenerbahçe ile karşılaşacaktır.

Ankaraya gigidecek güreşçiler

İstanbul Güreş heyetinden:

Cümhuriyetin 10 uncu yıldönümü münasebetile Ankaraya gidecek güreşçilerle ayni zamanda Türkiye birinciliğine iştirak edecek güreşçilerin isimleri ve mensup bulundukları klüplerle hareket günleri aşağıda yazılıdır. Ona göre hazırlanmaları tebliğ olunur.

İstanbul şampiyon takımı (23 - 10 - 1933 te hareket edecektir.) Ali, Kâmil, İsmail, Saim, Ahmet Beyler (Vefa - Kumkapı) Çoban Mehmet Ef. (Türk Gücü).

27 - 10 - 1933 te hareket edecekler: Büyük Mustafa, Bedri, Ömer, Celâl, Yaşar, Mehmet Ali, Ahmet, Servet (Vefa - Kumkapı)

(Türk gücü) nden Küçük Mustafa, Yusuf Arslan, Nuri, Hüseyin Cemal (Gülleci) .

(Aandolu) dan Nuri .

(Beşiktaş) tan Abbas Beyler.

* * *

İstanbul mıntakası riyasetinden:

Ankarada 25 - 10 - 1933 te toplanacak olan T. I. C. I. yedinci umumi kongresine klüplerimizin gönderecekleri murahhasların klüplerinden alacakları vesikalarını Mıntakaya tasdik ettirmeleri ve bu muameleyi yaptırmıyanların nakliyat hususundaki teshilâttan müstefit olamıyacakları bir kere daha tebliğ olunur.

Küçük İktıbaslar

29 dakikada bir kişi

Şikago cerrahlar kongresinde Dr. Altan Dchsner son senelerde Amerikada apandisitten vefiyatın yüzde elli nisbetinde arttığını söylemiştir.

Apandisit Amerikada kanserden fazla adam öldürmektedir. Her yirmi dokuz dakikada bir kişi ölüyor. Ölenlerin yüzde yetmişi on ile otuz yaş arasındadırlar.

(Nevyork) Herald)

Yeni bir muharebe gazı

Clermont Fernand kimya enstitüsü müdürü Profesör Leonce Bert lâburatuvarındaki son tecrübeleri esnasında son derece zehirli bir gaz keşfetmiştir.

Pr. Bert bu gazin formülünden bahsetmemekle beraber diyor ki:

— Keşfettiğimiz gaz hakikatte mayidir ve bittabi buharlar neşretmektedir. Bilhassa göz ve ciğerler ve umumiyet itibarile bütün insan vücudü bu yeni gaze tahammül edemez. Yeni gaz bir Amerikan zabitinin harpten sonra keşfettiği "Gaperit" e muadildir. Hiç bir maske bu gaze karşı insanı muhafaza edemez. Çünkü yalnız başı değil, bütün vücudü maske içine almak lâzımdır. Gaz ve onu hâsıl eden mayi renksizdir. Bir muharebe halinde bombaları ve obüsleri bu gazle durdurmak için sekiz gün kâfidir.

(Le Matin)

Yeni bir kilit

"Londrada faydalı ihtiralar sergisinde bir emniyet kilidi teşhir edilmektedir. Alelâde kilitlerden farkı olmıyan bu kilit bir odaya kimsenin girip girmediğini, çıkıp çıkmadığını ve ne zaman girip çıktığını kaydetmektedir. İçinde küçücük bir kâğıt üstüvane vardır ki, odanın kapısı açılıp kapandıkça otomatik surette hemen üstüvaneye kaydetmektedir..

Pencereler açık olduğu zaman kapı açılmamaktadır ki, bu da hırsızlara karşı bir muhafaza tedbiri sayılmaktadır."

(Daily Herald)

1933 Teşrinievvelinin 29, 30 ve 31 inde kullanılacak elektrik

— Elektrik Şirketi, Cümhuriyet bayramı gecelerinde umumî ve hususî donanma tesisatına lâzım olan bütün elektriği vermek için fennî tertibat almıştır. Maamafih Şirket ancak bu tesisatın evvelce ihbar edildiği veya müşteriye ait adi muaddit kudreti hadleri dahilinde bulunduğu takdirde icap eden takati temin edebilir.

Takı zaferler ve bilcümle mühim tesisatın rabıt imkânları noktai nazarından evvelce Şirket tarafından tetkik olunması ve bunların ruhsatlı tesisat müteahhitlerine yaptırılması lâzımdır.

Bu ahkâma riayet edilmemesi yalnız müsebbibi olan tesisata değil tekmil bir mahalle donanmasının heyeti umumiyesine zarar verebilir.

Şirket ihbarnamelerin birinci Teşrinin 14 üne kadar gönderilmesini rica etmişti. Bu mühlet yine bu ayın 23 üne kadar temdit olunmuştur.

* * *

Vitrin ve mağazalarının tenviratını gece geç vakte kadar idame etmek hususundaki tavsiyeleri kabul eden tüccarların bu hususî sarfiyat için kilovat saati 6 kuruşluk bir tenzilâtlı tarifeden istifade edeceklerini bu münasebetle hatırlatırız. 7813

Istanbul Üçüncü icra Memurluğundan:

Üsküdarda Tophanelioğlunda sabık âyan azasından müteveffa Galip Beyin köşkünde Dedeağaç şehbenderi sabıkı Şükrü Bey zevcesi Hesna Hanıma

Emniyet Sandığının zimmetinizde 1 Mart 328 tarih ve 858 numaralı borç senedi mucibince matlûbu bulunan 191 lira 53 kuruşun maafaiz ve maamasarif ve ücreti vekâlet tahsili için mezkûr adresinize ödeme emri gönderilmiş ise de orada olmadığınız ve elyevm ikametgâhınızın meçhul bulunduğu anlaşılmakla ilânen tebligat ifasına karar verilmiştir. Tarihi ilândan itibaren bir ay zarfında borcu masraflarile birlikte ödemeniz ve borcun tamamına veya bir kısmına yahut alacaklının takıbat icrası hakkma dair bir itirazınız var ise yine bu bir ay zarfında 933-3067 dosya numarasile şifahen veya yazı ile bildirmeniz ve borcun bir kısmına itiraz ettiğiniz halde o kısmın cihet ve mikdarını açıkça göstermeniz lâzımdır. Aksi takdirde itiraz edilmemiş sayılacağı ve borcu tediye veya itiraz etmediğiniz takdirde yine müddet için de icra ve iflâs kanununun 74 üncü maddesi mucibince mal beyanında bulunmanız ve mal beyanında bulunmaz iseniz hapis le tazyik olunacağınız ve hakikate muhalif mal beyanında bulunduğunuz surette hapisle cezalandırılacağınız ve borcu ödemez veya itiraz olunmazsa cebrî icraya devam olunacağı mezkûr ödeme emrinin tebellüğü makamına kaim olmak üzere ilân olunur. (5815)

Istanbul Limanı Sahil Sıhhiye Merkezi Baş tabipliğinden:

Tuzla Tahaffuzhanesinde elektrik dairesi pozitif plâkaları akümülâtörlerinin değiştirilmesi açık münakasaya konulmuştur. Münakasa 11 Teşrinisani 933 cumartesi günü saat on dörtte Galatada Kara Mustafa Paşa sokağında İstanbul Limanı Sahili Sıhhiye merkezinde müteşekkil komisyonda icra edileceğinden taliplerin mezkûr merkez levazım memurluğuna müracaatları. (5823)

3 üncü kolordu ilânları

Adapazarı Askerî Satın alma Komisyonundan :

Adapazarındaki kıt'at ihtiyacı için 72,000 kilo Sığır eti kapalı zarfla münakasaya konmuştur. İhalesi 5 İkinci Teşrin 933 pazar günü saat 10 dadır. İsteklilerin şartnameyi görmek üzere her gün ve münakasaya iştirâk için o gün ve vaktinden evvel Adapazarı Maliye dairesinde Askerî satın alma komisyonuna müracaatları.

(3305) (4896) 7026

* * *

Çorlu Askerî SA. AL. KO. dan :

Tekirdağındaki kıt'alar için açık münakasa ile 300,000 kilo odun satın alınacaktır. İhalesi 31-10-933 salı günü saat 14 tedir. Şartnameyi görmek için İstanbulda 3. K. O. ve Çorluda Fırka SA. AL. KO. larına ve münakasaya iştirâk edeceklerin o gün ve vaktinden evvel teminatlarile Çorluda Fırka SA. AL. KO. na müracatları. (3354) (5598) 7504

* * *

K. O. ve 1. F. Kıt'a ve müesseseler ihtiyacı için 300,000 kilo Un kapalı zarfla münakasaya konmuştur. İhalesi 11-11-933 cumartesi günü saat 14 tedir. İsteklilerin şartnamesini görmek üzere her gün ve münakasaya iştirak için de o gün ve vaktinden evvel teklif ve teminat mektuplarile birlikte Fındıklıda Üçüncü Kol-Ordu satın alma komisyonuna müracaatları. (454) (5693) 7654

* * *

Üçüncü Muhabere alayi ihtiyacı için 3 adet nakliye arabası pazarlıkla yaptırılacaktır. İhalesi 26-10-933 perşembe günü saat 14,30 dadır. İsteklilerin şartnamesini görmek üzere her gün ve pazarlığa iştirâk edeceklerin de o gün ve vaktinden evvel Fındıklıda 3 üncü Kol Ordu satın alma Komisyonuna müracaatları.

(462) (5807) (7788)

* * *

3. Muhabere Alayının su muslukları ve boruları pazarlıkla tamir ettirilecektir. İhalesi 26-10-933 perşembe günü saat 15 tedir. Taliplerin şartname ve keşfini görmek üzere her gün ve pazarlığa iştirâk için de o gün ve vaktinden evvel Fındıklıda 3. K. O. SA. AL. KOM. na müracaatları.

(463) (5808) 7789

* * *

Darıca Askerî Satın alma Komisyonundan :

Darıcadaki kıt'at ihtiyacı için münakasa ile 12,000 kilo kuru fasulya satın alınacaktır. İhalesi 26-10-933 perşembe günü saat 14 tedir. İsteklilerin şartnameyi görmek üzere her gün ve münakasaya iştirak için o gün ve vaktinden evvel Darıcada Alay Satınalma Komisyonuna müracaatları.

(3350) (5529) 7418

Deniz Yolları İşletmesi ACENTALARI :

Karaköy - Köprübaşı Tel. 42362

Sirkeci Mühürdar zade han Tel.:22740

Karadeniz Aralık Postası

Karadeniz vapuru 24 Birinci teşrin salı 18 de Galata rıhtımından kalkarak Zonguldak, İnebolu, Sinop, Samsun, Fatsa, Ordu, Gireson, Vakfıkebir, Trabzon ve Rize'ye dönüşte bunlara ilâveten Sürmene'ye uğrar. (5804)

İzmir Sür'at Postası

Ankara vapuru 24 Birinci Teşrin salı 11 de Galata rıhtımından İzmir, Pire, İskenderiyeye kalkar. (5805) 7796

Şark Demiryolları müdiriyetinden:

Cümhuriyetin 10 uncu yıldönümü bayramı münasebetile 43 No. lı katar 26 birinciteşrin perşembe akşamından 31 Birinci Teşrin salı akşamına kadar Yeşilköy - İstanbul arasında seyredecektir.

42 No. lı katar da 26 Birinci Teşrin perşembeyi 27 Birinci Teşrin cumaya bağlayan geceden 31 Birinci Teşrin salıyı 1 İkinci Teşrin 1933 çarşambaya bağlayan geceye kadar İstanbul - Yeşilköy arasında seyredecektir.

İstanbul 21 Birinci Teşrin 1933

MÜDİRİYET

DOKTOR

Hafız CEMAL

Dahiliye hastalıkları mütehassısı

Cumadan maada hergün öğleden sonra saat (2,30 dan 5 e) kadar İstanbulda Divanyolunda 118 numaralı hususî dairesinde dahili hastalıkları muayene ve tedavi eder. Telefon: İstanbul: 22398. 6978

HAKİMİYETİ MİLLİYE

Gazetesi 10 uncu yıl dönümünde

88

Sayfalık fevkalâde bir nüsha olarak çıkacaktır. İçinde nefis resimler, Grafikler ve çok istatistikler vardır.

GAZİ

Üzretlerinin Hakimiyeti Milliye gazetesine lutuf buyurdukları elyazılı bir resmi ilâve olarak verilecektir.

HAKİMİYETİ MİLLİYE

O gün gine 5 kuruşa satılacaktır. Muhtelif şehirlerde Hakimiyeti Milliye'yi tevzi etmek isteyenler şimdiden Ankaradaki İdaresine müracaat etmelidirler. 7814

Istanbul Ziraat Bankasından:

Sıra No.	Semti	Mahallesi	Sokağı	Cinsi	Hissesi	Emlâk No.	Hisseye göre muhammen kıymeti T. L.
449	Balat	Hacı İsa	Mahkemealtı	Kâgir dükkân	Tamamı	18	600
653	Çengelköy	Çengelköy	[Hasanpaşa sadi]	Ahşap hane	1/3	5	450 "
654	"	"	Ekmekçi	Arsa elyevm iki baraka ve dükkân	1/2	4 eski	250 "
655	"	"	Maslak	Ahşap hane	1/4	10	225 "
656	"	"	Yeni çeşme	"	1/4	14	125 "
657	"	"	Taşçı odaları	"	1/2	1	600 "
658	Kandilli	Kandilli	Yeni kuyu	"	3/10	18	180 "
662	Balat	Hacı İsa	Mahkemealtı	Kâğir fırın	1/4	6	600 "
672	Beyoğlu	Yenişehir	Kilise	Ahşap hane	66/720	45	120 "
673	"	"	Salhana	"	1/2	28	600 "
675	"	"	Keresteci	Arse arşını 106	1/4	18	60 "
685	Boğaziçi	Tarabya	Kolçiyari	Ahşap hane	1/2	52	600 "
707	Kocamustafapaşa	Hobyar	Haseki	" dükkân	1/16	101	15 "
710	Beyoğlu	Yenişehir	İstifçi	" hane	1/2	2	1000 "

Yüzde yedi buçuk pey akçelerile ihale bedelleri nakden veya gayrimübadil bonosile ödenmek üzere yukarıda evsafı yazılı gayrimenkullerin satış müddetleri uzatılmıştır. Kat'i ihaleleri 26/10/933 Perşembe günü saat 15 tedir. Müzayedeye iştirak edeceklerin pey akçelerini yevmi mezkûrda saat on dört buçuğa kadar tevdileri lâzımdır. Senei haliye vergisile belediye resimleri müşteriye aittir. Şartname bankamız kapısına asılmıştır. [5656]

Süt veren annelere **Fosfatlı Şark Malt Hülâsası** Kullanınız sütünüzü arttırır Çocukların kemiklerini Kuvvetlendirir (8079)

VEFA BOZASI ÇIKTI [8940]

Tayyare Cemiyeti Merkez Binası Kalorifer Tesisatı

Tayyare Cemiyeti Umumî Merkezinden

Ankara'da yapılmakta olan Tayyare Cemiyeti Merkez binasının Kalorifer tesisatı, Teşrinievvelin (28) inci cumartesi günü saat on beşte pazarlıkla ihale edilecektir. Taliplerin iyi netice vermiş büyük kalorifer tesisatı yapmış olmaları ve yahut Avrupanın maruf kalorifer müesseselerinden birinin mümessili bulunmaları şarttır. Şartnameler ve teferruatı, on liraya Ankara'da, Cemiyet Merkezinden alınacaktır. (5734) 7707

Emniyet işleri umum Müdürlüğünden:

1 — Zabıta memurlarına yaptırılacak 4427 takım maa kasket resmî elbise ve 375 takım sivil elbiseye ait münakasa 12 Teşrinievvel 933 tarihinden itibaren 20 gün müddetle temdit edilmiştir.

2 — İhale 2 T. Sani 933 Perşembe günü saat on beşte Ankarada Emniyet İşleri Umum Müdürlüğünde münakit komisyonda icra edilecektir.

3 — Taliplerin 5185 lira 46 kuruştan ibaret muvakkat teminatlarile birlikte muayyen olan gün ve saatte müracaat etmeleri. (5725) 7703

Liseler Alım Satım Komisyonundan

Komisyonumuza merbut İstanbul Erkek Lisesi binasındaki Kaloriferlerin merbut keşif mucibince tamiri kapalı zarf usuli ile münakasaya konmuş ve 1 Teşrinisani 933 çarşamba günü ihalesi yapılacaktır. Talip olanların keşfi görmek üzere mektebe ve münakasa için muayyen günde saat 16 da teminat makbuzlarile beraber Komisyona müracaatları. (7425) (5523)

Çankırı vilâyeti Nafia Başmühendisliğinden:

1 — İlgaz - Çerkeş yolunun 33 + 075 ile 36 + 715 inci kilometre arasında ve 3640 metre tulündeki şosa tamiratı esasiyesi 15389 lira 55 kuruş bedeli keşfile 18-10-933 tarihinden itibaren 18-11-933 tarihine kadar bir ay müddetle ve kapalı zarf usulile münakasaya konulmuştur.

2 — Münakasaya iştirak edecek talipler münakasa umumî ve hususî şartlarına kesbi vukuf eylemekle beraber münderecatını tamamen kabul eylemiş bulunacaktır.

3 — Talipler deruhte eyleyeceği inşaatı becerebilecek derecede iktidari fennîsi bulunduğuna dair mahalleri Nafia Başmühendisliklerinden almış oldukları vesikaları ihale tarihinden lâaksal sekiz gün evvel Çankırı Nafia Başmühendisliğine ibraz ve tasdik ettirmeleri lâzımdır. Bu usule riayet etmiyenler münakasaya iştirak edemiyeceklerdir.

4 — İhale 18-11-933 tarihine müsadif cumartesi günü saat on beşte icra kılınacağından talipler yüzde yedi buçuk nisbetindeki teminat akçelerile beraber kapalı teklif zarflarını ihale saatinden evvel makamı vilâyete vermiş olacaklardır.

5 — Teklif zarfları Encümeni Vilâyette talipler müvacehesinde açılarak en muvafık teklif sahibine ihale edilecek fazla malûmat almak isteyenler Çankırı Nafia Başmühendisliğine müracaat edecektir. (5814)

EVKAF MÜDİRİYETİ İLÂNLARI

1 — 70	24 T. evvel	Salı
71 — 150	25 "	Çarşamba
151 — ilâ	26 "	Perşembe

Hayrat Hademesinin T. evvel 933 aylıkları yukarıda yazılı tarihlerde hizalarındaki numara sıralarına göre verileceği ilân olunur. (5821)

Tayyare Cemiyeti İstanbul Şubesinden:

Gazi Hazretlerinin, Tayyare Cemiyeti tarafından pek nefis bir surette bastırılmış olan yağlı boya resimlerinden, büyükleri beşer ve orta boydakileri ikişer buçuk liraya şubemizde ve köprü başlarındaki piyango bayilerinde ve sair bayilerde satılmaktadır. (5783)

İSTANBUL BELEDİYESİ İLÂNLARI

İstanbul Belediyesinden : Romörkörlerle nasıl tenezzüh yapılabileceğine dair Daimî encümen kararile Belediye Z. Talimatnamesinin 216 ıncı maddesine ilâve edilen fıkra aşağıda yazılmıştır. Tenezzüh için hazırlanan romörkörler evvelâ mükemmel bir surette temizlenip oturulacak yerler ve tahlisiye âletleri istiap adedine göre ikmal olunduktan sonra bu vesait kaptanlarının ticareti bahriye müdiriyetinden müsaade almaları ve başkaca tertip olunacak tenezzühler için de bu müsaade nin tecdidi mecburîdir (5830)

İstanbul Mr. Kumandanlığı Satınalma kom. ilânları

Gülhane hastahanesi Nisaiye kısmı 25 - 10 - 933 Çarşamba günü saat 15 te alenî münakasa ile tamir ettirilecektir. Şartnamesini göreceklerin her gün ve münakasasına gireceklerin belli saatinde Tophanede Merkez Satın alma komisyonunda hazır bulunmaları. (371) (5315) 7138

* * *

Harbiye mektebi için muhtelif cins 14 metre mikâbı tahta alenî münakasa ile alınacaktır. İhalesi 25 - 10 - 933 Çarşamba günü saat 14 te yapılacaktır. Taliplerin belli saatte teminatlarile Merkez Satın alma komisyonuna gelmeleri. , (368) (5316) 7139

* * *

Merkez kumandanlığına bağlı kıtaat ve müessesat ihtiyacı için 31000 kilo bulgur alenî münakasa ile alınacaktır. İhalesi 24 - 10 - 933 Salı günü saat 15 te yapılacaktır. Şartnamesini göreceklerin her gün ve taliplerin belli saatte teminatlarile Merkez Satın alma komisyonuna gelmeleri. (366) (5319) 7142

* * *

Harbiye ve merbutu mekteplerin senelik ihtiyacı olan 12000 kilo bulgur alenî münakasa ile alınacaktır. İhalesi 24 - 10 - 933 Salı günü saat 15,30 da yapılacaktır. Şartnamesini göreceklerin her gün ve taliplerin belli saatte teminatlarile Tophanede Merkez Satın alma komisyonuna gelmeleri. (364) (5320) 7143

* * *

Topçu atış mektebindeki iki otobüsle bir motosikletin tamiri 24-10-933 salı günü saat 11 den 12 ye kadar pazarlıkla yapılacaktır. Taliplerin belli saatinde teminatları ile Merkez Satınalma Komisyonuna gelmeleri. (464) (5745) 7736

* * *

Maltepe Askerî Lisesindeki Otobüsün tamiri 24-10-933 Salı günü saat 11 den 12 ye kadar pazarlıkla yapılacaktır. Taliplerin belli saatinde teminatlarile Merkez Kumandanlığı Satın alma Komisyonuna gelmeleri. (460) (5749) 7738

* * *

Harp Akademisindeki otobüsün tamiri 24-10-933 salı günü saat 11 den 12 ye kadar pazarlıkla yapılacaktır. Taliplerin belli saatinde teminatlarile Merkez Satın alma Komisyonuna gelmeleri. (459) (5750) 7739

* * *

Dikim Evi için alınacak bir milyon adet çamaşır düğmesine verilen fiat pahalı görüldüğünden 26-10-933 perşembe günü saat 14 te pazarlıkla alınacaktır. Taliplerin belli saatinde teminatlarile Merkez Kumandanlığı Satınalma Komisyonuna gelmeleri. (477) (5827)

İstanbul kadastro merkez komisyonundan : Mukaddem şeyh gilani elyevm ahi çelebi mahallesinin Lonca sokağında eski 16 yeni 16-18 No. lu mukaddem şerbethane elyevm kârgir dükkânın 10-5-931 tarihli tesbitin bir kerede mahallinde tatbik ve tahkikine lüzüm görüldüğünden mezkûr dükkânda alâkadar olanların 2 inci teşrinin 5 inci pazar günü saat 15 te mahalli mezkûrde hazır bulunmaları aksi halde vuku bulacak iddaai tesarrufiyenin mesmu olamayıp mahkemei aidesine müracaatları lâzım geleceyi ilân olunur. (8796) 7726

ANADOLU
Türk Sigorta Şirketi
4 Üncü Vakıf Han İstanbul
İhtiyat ve Sermayesi: (1.000.000) Türk Lirasıdır.
Nama muharrer hisse senetlerinin (% 60)ı Türkler elindedir.
Türkiye İş Bankası tarafından teşkil olunmuştur. İdare meclisi ve müdürler heyeti ve memurları kâmilen Türklerden mürekkep yegâne Türk Sigorta Şirketidir. Türkiyenin her tarafında (200) ü geçen acentalarının hepsi Türktür. Türkiyenin en mühim müesseselerinin vebankalarının sigortalarını icra etmektedir.
Yangın, Hayat, Nakliye, Kaza, Otomobil
sigortalarını en iyi şeraitle yapar. Hasar vukuunda zararları sür'at ve kolaylıkla öder.
Telgraf: İMTİYAZ - Telefon: İst. 20531 6983

Büyük Tayyare Piyangosu
16. ncı Tertip başlamıştır
Bu tertipte (50) bin numara (25) bine indirilmiştir. Bu suretle isabet ihtimali bir misli artmıştır.
1. inci keşide 11 Teşrini sani 1933 dedir.
7729

Dr. İHSAN SAMİ
BAKTERİYOLOJİ LABORATUVARI
Umumî kan tahlilâtı, frengi noktai nazarından (Wasserman ve Kahn teamülleri) kan küreyvatı sayılması. Tifo ve ısıtma hastalıkları teşhisi. idrar, balgam, cerahat, kazurat ve su tahlilâtı, Ultra mikroskopi, hususî aşılar istihzarı. Kanda üre şeker. Klorür. Kollesterin miktarlarının tayini. Divanyolu No. 189 Tel: 20981
(7964) 7247

Sıhhat ve içtimaî Muavenet Vekâletinden:

Diyarıbekir ve Sivas nümune hastahaneleri için cem'an 413 kalem ilâç, Ecza ve saire kapalı zarf usulile münakasaya konulmuştur. İhalesi 13-11-933 pazartesi günü saat 15 te Ankarada Vekâlet binasında komisyon tarafından yapılacaktır. Taliplerin şartname ve listelerini görmek üzere Ankarada Vekâlet İçtimaî Muavenet Umum Müdürlüğüne ve İstanbulda Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Müdürlüğüne müracaat eylemeleri ve şartnameleri veçhile her hastahane için ayrı ayrı hazırlanmış teklif fatura ve mektuplarını muayyen vaktinde Vekâlet ihale komisyonuna tevdi etmeleri ilân olunur. (5820)

DEVLET DEMİRYOLLARI İDARESİ İLÂNLARI

3000 adet telgraf direği kapalı zarfla münakasası 15-11-933 çarşamba günü saat 15 te İdare binasında yapılacaktır. Fazla tafsilât Haydarpaşa ve Ankara veznelerinde beş liraya satılan şartnamelerde vardır. (5731) 7706

Devredilecek ihtira beratı

" Sudan Arı Etil Alkol istihsaline ait usul hakkındaki ihtira için istihsal edilmiş olan 5 Teşrinisani 1931 tarih ve 1359 numaralı beratın ihtiva ettiği hukuk bu kere başkasına devir veya icara verilmesi teklif edilmekte olduğundan bu hususta malûmat öğrenmek isteyen zevatın İstanbul'da Bahçekapu'da Taş Hanında 43-48 Numaralarda kâin vekil H. W. Stock efendiye müracaat etmeleri ilân olunur. (8726) 7638

İLÂN

OSMANLI BANKASI'nın Galata, Yenicami ve Beyoğlu devairi, Cümhuriyetin ilânının onuncu yıl dönümü münasebetile Teşrinievvelin 29, 30 ve 31 nci günleri kapalı bulunacaktır. 7772

Umumi Neşriyat ve Yazı İşleri Müdürü ETEM İZZET
Gazetecilik ve Matbaacılık T. A. Ş.